

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Zaradi praznika izide prihodnji list v torek, dne 16. avgusta 1898.

Spomenica kranjske odvetniške zbornice v zadevi ravnopravnosti slovenskega jezika pri višjem deželnem sodišču v Gradcu.

Danes ob enajstih jutraj izročila je posebna deputacija kranjske odvetniške zbornice ministrskemu predsedstvu in pravosodnemu ministerstvu spomenico sledeče vsebine:

Visoko c. kr. justično ministerstvo!

Visokemu ministerstvu se je že drugim potom uradno prijavil sklep prizivnega civilnega senata c. kr. višjega deželnega sodišča za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu na razpravi dne 23. junija 1898, ko se je zabranilo strankam in njih zastopnikom posluževati se slovensčine pri predlogih in govorih, a se je proglasilo nemščino edinim in izključnim razpravnim jezikom pri c. kr. višjem deželnem sodišču v Gradcu.

Zgodilo se je to, akoravno se je vršila dotična pravda na I. instanci in v prizivnih spisih izključno slovensko in akoravno stranke, navzočne pri prizivni razpravi, nemščine niso bile zadostno, deloma čisto nič zmožne.

To je napotilo odvetniško zbornico kranjsko, da je, prevdarjaje imenovanega dogodka principijelno važnost za pravosodje v slovenskih pokrajinah, smatrala za svojo dolžnost, izreči v smislu § 27. lit. c. odvetniškega reda svoje pomisleke proti takemu sklepu.

Svesta si te svoje dolžnosti je odvetniška zbornica kranjska v izvenredni plenarni skupščini dne 17. julija 1898 razpravljala o tem dogodku in njega posledicah za pravosodje v slovenskih pokrajinah in sklenila, da je rečeni sklep prizivnega senata principijalno važen ter nasproten pravičnosti, ker je nezakonit, neutemeljen, pravosodju škodljiv in ker žali pravni čut ljudstva.

Odvetniška zbornica prijavlja v interesu pravosodja visokemu c. kr. justičnemu ministerstvu svoje resne pomisleke proti temu sklepu v posebni spomenici,

Izvršujoč sklep zbornice izročila „ad hoc“ iz-

voljeno odposlanstvo zbornično Prevzvišene nemu gospodu justičnemu ministru naslednjo spomenico:

Naravna pravica vsakega človeka in vsakega naroda je ta, da občuje v svojem maternem jeziku. Najvažnejše občevanje pa je z oblastmi in posebno s sodnimi oblastmi.

Sodnik mora razumeti stranko in ta njega, to pa neposredno.

To načelo naravnega prava izraža lapidarno čl. 19 državnih temeljnih zakonov za našo mnogojezično Avstrijo.

Jednakopravnost vseh narodov in njihovih jezikov je v Avstriji zajamčena v temeljnih zakonih. Veče ali manjše vrednosti posameznih avstrijskih narodov zakon ne pozna.

To je popolnoma v smislu razdelitve dolžnosti, po kateri mora vsak avstrijski državljani svoje življenje in imetje zapostaviti za blagor države, — tudi slovenski državljani.

Enake dolžnosti, enake pravice!

Toda v Avstriji velja to naravopravno in zakonitno izrečeno načelo žalobog le v teoriji, ne pa tudi v praksi.

Pač avstrijski državljani nemške narodnosti lahko v širni Avstriji zastopa svojo pravico skoraj na vseh sodiščih v svojem maternem jeziku, državljanu slovenske narodnosti pa se isto zabranjuje celo pri sodiščih, ki so za njega ustanovljena in za njega obstoje.

To razmerje provzroča v pravoljubivem slovenskem ljudstvu odkrito nezaupljivost nasproti zakonodavcu, zakonu in nasproti onim, ki naj bi zakone izvrševali.

Jako je dvomiti, je li ta nezaupljivost v prid državnemu organizmu sploh, in pravosodja posebej.

Ko je slovenski narod, več sto let zatiran, oživil se v narodni zavesti in se lotil svoje izomike z vnemo in vztrajnostjo, kakoršne ni najti pri drugih srečnejših narodih, zahteval je tudi jednakopravnost v uradu in v šoli, zajamčeno mu po državnih temeljnih zakonih.

Po trdih bojih si jo je deloma priboril stopnjo za stopnjo. Posebno je dosegel, da vladajo v sodnem postopanju prvih instanc na Kranjskem ko-

likor toliko normalni, temeljenim zakonom primerni jezikovni odnosi. Slovenca zaslišuje na Kranjskem sodišču v njegovem jeziku in v njegovem jeziku mu izreka sodbo.

Da bi to bilo v kvar pravosodju ali državnim interesom, tega še ni noben dogodek pokazal, niti si je upal kdo trditi.

Od tega časa sem imel je Slovenec tudi na drugi in tretji instanci iskati in zagovarjati svojo pravico v slovenščini, seveda — po pop ejnem obnem sodnem redu — pismeno. Sodbo višje instance dobival je v slovenščini, dasi le v prevodu. Uredilo se je to občevanje zlasti z naredbo justičnega ministerstva z dne 8. aprila 1883, št. 4224, izdano na zakonitem temelju.

Slovenec je vlagal torej izza leta 1883 tudi apelacije in revizije pri c. kr. višjem deželnem sodišču in pri c. kr. najvišjem sodnem dvoru v slovenščini in dobival slovenske odločbe, dasi v prevodu.

Tudi to ni bilo niti občedržavnim interesom niti pravosodju na kvar, pač pa je slovenski narod užival vsaj v skromni meri ustavno zajamčeno pravico, izkazala se je za pravosodje dobrodejna posledica, da je uračevanje sodišč postalo lažje in enostavnejše, ter da se je zmanjšalo število civilnih pravnih. V tem hipu pa in — poudarjati je — popolnem brez potrebe se je znova kalil ta narodni mir, in dosedanja praksa ne velja več. Kar je poprej Slovenec smel povedati v svojem maternem jeziku pismeno, tega sedaj ne sme več izreči ustno. Na Graškem višjem deželnem sodišču iskati in braniti mora zdaj svojo pravico v nemškem jeziku in v nemščini zaslišati mora sodbo!

„Ratio legis“ zgorajšnje za časa občnega sodnega reda izdane naredbe bila je ta, da se prične izvajati na sodiščih jednakopravnost slovenščine po smislu državnega temeljnega zakona.

Akoravno se je oblika sodnega razpravljanja z novim civilnopravnim redom predrugačila, vendar živi, dokler velja državni temeljni zakon, tudi še „ratio legis“ zgorajšnje naredbe, torej tudi ta sama. Poleg tega pa je sedaj uveljavljeno načelo ustnega in neposrednega razpravljanja.

Po tem vrhovnem načelu je vsakogar zaslišati v njegovem lastnem jeziku in sodnik mora z njim

LISTEK.

Ob stoletnici rojstva Koseskega.

Kar storil domu mož krepak,
K življenju mu pomaga, k slavi.
E. Gangl.

Dne 12. septembra 1898 premine 100 let, kar se je v Kosezah, vasi moravske župnije na Kranjskem, porodil Ivan Vesel-Koseski, kateremu se jutri v spomin te stoletnice odkrije spominska plošča, vzidana v njegovo rojstno hišo. Dolžnost naša je, da v kratkih potezah znova očrtamo njegovo slovstveno delovanje, dasi se je prav o tem pesniku pisalo že toliko, kolikor o nobenem našem slovstveniku ne. Nebotični slavošpevi veljavni, a prave poezije ne umočih veljakov slovenskih in ostre, a pravične sodbe estetično izobraženih mož so mu sladili in grenili pota v njega poslednji življenski dobi.

Še kot dijak je začel Koseski pesniti, in prva njegova nemška pesem natisnena je v 3. številki „Laibacher Wochenblatta“, l. 1817. L. 1818. je prinesel imenovani list prvi slovenski sonet in prvo slovensko pesen Koseskega — ki je izšla ob jednom v nemškem jeziku — naslovljeno „po-

tashva“. O tem nemškem sonetu piše Levstik v V. zvezku svojih zbranih del, str. 155: „V prvem hipu ti pripoveduje sam, da je on prava matica, katero je pesnik le preločil na slovenski jezik“. In res, dasi občujoč v mladosti z Vodnikom in nekoliko tudi s Prešernom, ni se mogel zaglobiti v duha našega jezika, katerega ni nikdar do dobra umel; iskal je svojim mislim izraza po slovarjih in zdi se nam, kot bi bil vse svoje tako imenovane izvirne pesni zlagal najprvo v nemškem in jih šele potem prelagal na slovenski jezik.

In pri majhnem številu njegovih izvirnih pesni je to prav mogoče. Saj pesnik — bodisi katerakoli naroda — pravi pesnik namreč, in za takega so hoteli proglasiti nekateri Koseskega — mora imeti jezik svojega naroda v večji oblasti kakor kateri si bodi pisatelj. In tega baš o Koseskem ne moremo trditi. On se našemu jeziku ni nikdar do cela priučil, kar nam izpričuje celo njegov veliki čestitelj Jos. Marn na str. 98 v XXIV. letniku „Jeziknika“, in potrja nam to dejstvo pesnik sam, ko je neki deputaciji kranjskih rodoljubov, slaveč ga v silovitih ditirambah, odgovoril:

„Meine Herrn! entschuldigen sie, dass ich deutsch rede, slovenisch verstehe ich nicht!“

In temu se ni čuditi! Vzgojen v tistih časih v nemških šolah, zaglobljen ves v nemške klasike, posebno v Schillerja, gibal se je tudi v poznejši dobi le v nemških in laških družbah. Odkod naj bi tudi zajemal iz čistega studenca slovenske govorice, ko nikdar ni živel v sredi svojega naroda!

Do leta 1821 je pel Koseski nemške pesmi, kar je mahoma obmolknil in neprestano molčal od l. 1821—1844, dasi je v letih 1830—1833 izhajala „Kranjska Čebelica“, kjer je Prešern objavljal svoje mojsterske proizvode. Čutil je Koseski, da ne hrani v sebi tistega globokega čuvstvovanja in tistega plamenečega srčnega ognja, ki nam žari nasproti iz Prešernovih verzov, in mož je modro molčal. Zavedal se je, da iz daleka ne doseže Prešerna, in morebiti je on prvi izpoznal, kako visoko ga nadkriljuje Prešern, dasi je to skelečo zavest nosil v svoji duši.

V letu 1843. se je izpolnila Slovencem želja, ki so jo živo gojili. Po dolgem prizadevanju dobilo je kmetijsko društvo ljubljansko dovoljenje, da sme izdajati kmetijski list „Novice“, ki so koj o prčetku prinašale članke o raznih strokah človeškega znanja.

občevati v istem jeziku. Na prvi instancijski dopuščen je, da si zato ni specialne uredbe, razpravljati v slovenščini, na drugi instanci pa bi se to ne smelo goditi, akoravno ni zakona, niti naredb, ki bi to prepovedala!

C. kr. višje deželno sodišče za Štajersko, Koroško in Kranjsko ima svoj sedež v Gradcu samo iz administrativnih obzirov prejšnjega časa. Gradec je nemško mesto. Zaradi tega pa vendar ni, da bi moralo biti tudi višje deželno sodišče nemško, kajti v svojem območju ima skoraj ravno toliko Slovencev, kolikor Nemcev, a noben zakon mu ni podelil izključno nemškega značaja.

Dotičnemu sklepu c. kr. višjega deželnega sodišča manjka torej zakonita in tudi dejanska podlaga.

Ta sklep pa je naravnost protiven načelu neposrednega občevarstva sodnika z občinstvom in dosedanjim tradicijam; ta sklep moti jedrnatost pravnega nazora in žali pravni čut ljudstva. Vrh tega bi se radi njega moglo vrhovni justični upravi očitati nedoslednost in strankarstvo, kajti višje deželno sodišče v nemškem mestu in omotnosti razpravlja o italijanskih prizivih v italijanščini, višje deželno sodišče v Trstu pa razpravlja italijanskim, nemškim in slovenskim jezikom.

Kar je v območju jednega višjega deželnega sodišča možno, dopustno ni dovoljeno, to naj ne bi smelo biti drugod, — akoravno vsa višja deželna sodišča stoji pod istim zakonom in isto justično upravo?!

Kranjska odvetniška zbornica, katere člani so po ogromni večini slovenske narodnosti, vidi v opisanem postopanju c. kr. višjega deželnega sodišča v Gradcu nevarnost za pravosodje in je samo na to stran prijavila svoje pomisleke, ne da bi tudi izrazila svojo gotovo opravičeno nevoljo radi žaljenja slovenskega naroda, katero tiči v postopanju deželnega sodišča.

Podpisana zbornica izreka prošnjo:

Visoko c. kr. justično ministerstvo izvoli te pomisleke na znanje vzeti, ter primerno ukreniti, da se v smislu po državnih temeljnih zakonih zagotovljena enakopravnosti nemudoma zagotovi slovenskemu jeziku isto pravico razpravnega jezika, kakoršno ima nemščina, na c. kr. višjem deželnem sodišču za Štajersko, Koroško in Kranjsko.

Vsedijaški shod v Ljubljani.

(Dopis slovenskega akademika.)

V kratkem izpolni se torej želja, ki dve leti navdaja srce s'lehernega slovenskega visokošolca, ideja, ki sicer ni popolnoma nova, a vendar oživljena in vnovič prebujena, — čez nekaj dni vrši se v Ljubljani vsedijaški slovenski shod.

Ideja, ne popolnoma nova, a vendar oživljena, pravimo. Kajti bili so časi, ko se je slovensko dijaštvo bolj nego v sedanjosti dobi zavedalo važnega svojega poklica, ko so se dijaki leta 1868. in 1869. sbajali na shode in uvaževali najvažnejša vprašanja, najmenitnejše želje in zahteve svoje domovine, kateri so, tačas v prah poteptani, onemogli, vseh življenskih močij oropani, skušali pomoči do lepše osode, do bližnjih danj.

Pa to je bilo ravno pred 30 leti. Navdušenje slovenskega dijaštva se je poleglo, izginil je oni

neumorni duh idealnega delovanja, shodi dijaški so ponehali, a domovina, narod slovenski, ostal je tak in enak, kakor je bil; še vedno vzdihuje skoro v istih sponah brezpravnosti, tujega nasilstva, v isti ječi gmotnega in duševnega siromaštva... V marsičem so se sicer naše razmere nekoliko izboljšale in polagoma se še boljšajo, odstopile so te in one verige, zacelile so se marsikake rane, ki so skelele naš narod, a v obče velja še v polnem smislu žalostni izdihljaj Jenkov, ko se spominja mile domovine. —

Ljubezen do ubogega svojega naroda, dejstva krute zatiranosti, slabotno upanje v bližnjo prihodnost sili in mora navesti vsakega rodoljuba, da se poprime idealnega narodnega delovanja, da posveti vse svoje moči ali vsaj del svojih zmožnosti vzvišenemu smotru narodovega blagorja. To pravi tudi pregovor: „Salus patriae suprema lex“. Ali mi Slovenci živimo žalibog jako čudno „narodno življenje, živimo v nezdravih razmerah, ker se pač vse naše skozi in skozi realno, v narodnem oziru naravnost malomarno in zanikrno naziranje ne glede na druge ozire ne zлага z mladostjo, z mladostno dobo našega nedavno oživelega naroda. Če se zamislimo nazaj v prošle čase slovenskih taborjev, če nam stopijo pred oči tačasni ideali „Kraljestva ilirije“, „Združene Slovenije“, če pregledamo delovanje naših tedanjih voditeljev in primerjamo tedanji idealni vzlet slovenske misli z njenim sedanjim tužnim položajem, ne rabimo pač nikakih dokazov za brezbržnost sedanje generacije.

Da torej narodu pomoremo do omike, do blagostanja, da ga uvrstimo mej druge, jednake blage namene dosežajoče narode, da se pripravimo na resno, sporazumno in boljše bodočnost obetajoče delovanje, to vse je zvezda vodnica, ki privede čez dolgih 30 let zopet jedenkrat vse slovensko dijaštvo v središče Slovenije. — Ta shod bodi prvi poskus združenega dijaškega nastopa nekak signum, in quo hočemo pričeti novo neumorno delovanje v prid, blagor in svobodo našega naroda. —

Ko se tedaj prvič po tako dolgem času zbere slovenska odrasla mladež, moramo povdariti in naglasiti še jeden moment, ki je velike važnosti. Pri nas Slovencih vlada poleg vseh drugih žalostnih dejstev najžalostnejša resnica, da smo, maloštevilni narod, razkosani v dvoje ali še več taborjev. Od tod ona črna vojska, katera nam je v zadnjih letih zamorila vse veselje za pozitivno narodno delo, vzgojila puhle zanikovalce in pritiskala naši politiki pečat malenkostnosti. Prva naloga mlajše generacije čaka nas v tem, da odpravimo in popravimo vse posledice tega domačega boja, da zatremo spomin na te žalostne dneve in se že v prihodnji pripravljajmo dobi združimo v principih. Kajti le stalna mejsebojna zveza omogoči naglo napredovanje, iz harmonije rodi se veselje in iz sloge raste moč. —

Zatorej upamo, da bodi za naš shod glavno geslo „jedinost“, jedinstvo mej slovenskimi dijaki, naj tudi pripadajo najrazličnejšim strokam, raznim društvom nasprotujočih si programov. Zlasti bo-

goslovci, ki reprezentujejo mej slovensko mladino veliko in tudi navdušeno delavno skupino, naj na dan shoda in odslej pozabijo vseh političnih diferenc in naj pomislijo, da bomo le tedaj, — ako se že v sedanjem stadiju svojih priprav za narodno-javno delo združimo na skupnem programu, tudi pozneje delovali skupno v jedinstvi, v slogi. Dolej pač ni bilo tako in odtod izhajal je po večini tudi prepir v javnem delovanju. Toliko smo izpregovorili o občem pomenu bližnjega se shoda; kar se tiče neposrednega in aktualnega namena, hočemo na kratko še pristaviti.

Predno se je lansko leto shod sam resno nameraval, očitali so mu različni časniki, da ne bode obrodil nič drugega nego dolge, suhoparne, popolnoma akademične resolucije brez glav in brez nog. Lahko smo si tačas razlagali te očitke iz realno navdahnene politične čre, katere zastopniki se bojé ali pa norčujejo iz vsakega le kolčakaj idealno navdahnene mladeniča. Ker bi bilo za letos težko doseči mej dijaštvom solidarnost v tej in oni težavni točki skupnega programa, opustili smo idejo vsestranskih resolucij sploh in smo se oprijeli dveh idej, dveh glavnih točk, namreč dijaške organizacije, katere glavni namen obsega narodno probujanje, in pa glavne, najbolj aktualne in kakor za slovenski narod, tako posebno za nas akademike najvažnejše točke: vprašanje in razmotrivanje o slovenskem vseučilišču. Letos se je probudila zopet ta krasna ideja, ki že dolgo dremlje v osrčju slovenske inteligence. Našla je mahoma obilo navdušenja po slovenski zemlji, pa Bog vé, če ne bode zopet zaspala, zasnila za petdeset let ali pa za vselej!...

Zatorej dvignimo se in dokažimo, da ji je že odločena usoda in sicer lepa usoda na slovenskem ozemlju, katera že dolgo vzdihuje po svetohramu vede in znanosti! Žalibog se mnogi zopet prezaspano gibljejo in tudi navdušenosti mej ljudstvom manjka!

Zavedaj se torej, drago slovensko dijaštvo, važnega trenutka, poprimi resno besedo v resnem sedanjem položaju, izrazi svoje želje, stori svoje sklepe. Oni pa, ki so poklicani izvrševati praktično želje vseh narodovih slojev, naj nikar ne zavržejo, naj nikar ne preslišijo naših glasov, naših mnenj, marveč naj nam z dobrim vzgledom kažejo pot uspešnega delovanja za narod. Saj nam že sedaj ni treba biti samo statistikom na odru narodnega življenja in delovanja, saj je bodočnost vendar-le — naša!

Zatorej proglašamo danes na tem mestu za najsvetejšo dolžnost vsakega slovenskega dijaka, bodisi absolviran ali stoprav nastopajoč akademik, da obišče prihodnji teden belo našo stolico, da se pod vsakim pogojem navdušeno udeleži našega shoda, da po svojih močeh podkrepi naše želje in glase in tako pomnoži ugled našega prvega skupnega nastopa, ugled dijaštva sploh. Saj ga vabi k temu vzvišena, lepa misel, misel bratovstva in skupnosti, misel naše bodočnosti, misel na jasnejše dni, ki se svitajo premilemu našemu narodu! Vo—Ko.

Dalje v prilogi.

Koj nastopnega leta se je oglašil — na veliko veselje Janeza Bleiweisa — v njih Koseski s pesnijo: „Slovenija caru Ferdinandu“, s katero si je mahoma priboril tako slavo, da je zaslovel po vsej Sloveniji. Da v letih 1844—1850 so imele Koseskega pesni tako mogočen vpliv na Slovence, kot nobenega sodobnega pesnika ne. in v tem oziru govori prav „Ljubljanski Zvon“ l. 1884, pisec ob njegovi smrti: „Koseski je v teh časih močno vplival na razvoj slovenskega pesništva, a še močnejše na razvoj slovenske politične in domorodne zavesti, in njegove zasluge v tem oziru vse čase ostanejo nesmrtné.“ In zato ga po pravici imenujemo narodnega dramitelja in boritelja v oni zlati dobi našega duševnega preporoda in baš radi tega in ne radi prave vrednosti njegovih duševnih umotvorov mu Slovenci dolžujemo hvalo, katero mu bo jutri tudi skazoval, če ne s prisotnostjo, pa vsaj v duhu vseslovenski narod.

Velikanski vspeh „Slovenije“ ga je ojunačil tako, da je začel poleg izvirnih objavljati celo vrsto prevedenih pesnij iz Schillerja, Goetheja, Lessinga, Chamissa in Bürgerja. Prelagal je tudi iz drugih jezikov in sicer pesni Byrona, Puškina, Danteja in Homerja.

Koseski je bil v prvi vrsti prelagatelj, da si v prelaganju niti do kolen ni segal Cagnarju, kamo li Presernu, Levstiku in Stritarju. Jezik v njegovih prevodih je nenaraven, okoren, neestetičen in banalen, in o teh preložitvah je rekel dr. Tavčar na občem zboru „Matica Slovenske“ dne 14. aprila 1880 s polno pravico, da „poklada v njih Koseski mili naš jezik na grozno torturo“.

O vrednosti posameznih pesnij in o jeziku ni da bi govorili na tem mestu; tudi se je o tem že pisalo več ko preveč.

Misel posameznih verzov nam je čisto nejasna, dostikrat skrajno smešna in večkrat do cela nerazumljiva.

Da je mož, ki ni bil več našemu jeziku — rabil mnogokrat novoskovanke in se tudi posluževal po raznih slovarjih najdenih ilirizmov, temu se ne bomo več toliko čudili, ako premislimo, da nas celo v letu 1898, torej v dobi Aškerca, pitajo pesniki z verzi, kakor:

Vse je tiho in pokojno
Kakor da priroda spi,
Samo neko dušegojno
Sladko glasje glagoli.*)

*) „Biserogla“. Bajka iz postojnske pečine. Spisal Ivo Ivanovič Bučar.

Gotovo je šnil blagodušnemu starčku Koseskemu tam v Ediziju okrog usten dobrovoljen nasmehek in zadovoljno je sam pri sebi dejal: „Ej, saj so še sedaj taki, kakoršen sem bil jaz.“

Vsekakor bi pa bil dosegal Koseski pri zmožnosti, katero je imel in katere mu ne more nihče odrekati, večjo slavo, če bi bil napredoval z duhom časa, kar morajo storiti in delati vsi pravi pesniki, kajti brez obilega in resnega truda ni napredka. Tam pa, kjer ni napredka, postane pesnikovo delovanje manira, ta pa je smrt vsakemu pesniku.

Umrli je Koseski kot višji finančni svetnik dne 26. marca 1884. leta v 85 letu svoje dobe v Trstu.

Bil je Koseski otrok svojega časa. Videli smo, da so ga poleg napak dičile tudi vrline, in da si je mož ob veseli pomladi našega narodnega probujanja pridobil za naš narod toliko nevenljivih zaslug, katerih pozabiti mu nikoli ne moremo in za katere mu bomo vedno hvaležni. Zato pa se bo razlegal jutri, ko se bo njegovemu spominu odgrinjala plošča na njegova rojstni hiši, po vsi Sloveniji iz hvaležnih duš našega naroda jeden klic: Slava Koseskemu!

T. Doksov.

V Ljubljani, 13. avgusta.

Oblačno je! Dunajski in ogerski listi že nekaj časa sèm poročajo, da je postala mej grofom Thunom in baronom Banffyjem velika napetost ter da se bje mej njima pravi boj za obstanek. Zdi se, da bode sedanja kriza zahtevala žrtvo, in kakor stojé razmere sedaj, bode ta žrtva bržčas Banffy. Odločitev stoji pred durmi, kajti sinoči je odpotoval Banffy v Ischl na cesarjev dvor, kjer se je neposredno pred mudil tudi grof Thun. Situacija je dozorela do vrelišča. Ogerski listi roté Banffyja, naj se ne premakne s svojega stališča niti za las, naj zavrne vsakoršen provizorij in vsako protinstavno nagodbo.

„Abgelebte Völkerexistenzen“ — to so seveda Slovani. Wolf, „šlager“, da so Slovani „minderwertig“, je postal že banalen, treba je bilo torej novega, neobrbljenega. In Liberška „Deutsche Ztg.“ je iztuhla prav novega, finega, duhovitega ter nas označila za „preživele narodne eksistence“. Da smo to v resnici, dokazuje tako-le: Čim višje dospe kultura človeštva v svojem razvitku, tem energičnejše se zavrača vse manjvredno in slabo; dà, slabo se mora — ako zahtevajo tako razmere — celo uničiti. S preživeli narodnimi eksistencami — in to so vsi slovanski narodi Nemčije in Avstro Ogerske — ni možno ustvariti zdravih ter varnih socijalnih in političnih razmer. Tem narodom manjka namreč pred vsem duševnega nagona, duševne iniciative in mislitosti, kar najdemo vse n. pr. pri Nemcih! — Zares, prav je imel Wolf, ko je dejal, da so Slovani istovrstni s Culukafri in Hotentoti! Le čuda, da sprejmó Nemci tako radi te „preživele narodne eksistence“ za svoje „brate“, ter da žrtvujejo milijone za ponemčenje teh hotentotsko zauemljenih narodov! Nemška mislitost in originalnost izgublja s takimi pridobitvami očividno.

Protidinastičen štrajk. 5. septembra bode v Amsterdamu kronana 18letna kraljica Viljemina. Prebivalci so žrtvovali ogromne svote, da bi se mesto kolikor možno sijajno okrasilo za to priliko. Toda delavci, zlasti tesarji, so delo ustavili in nočejo nadaljevati v velikem obsegu zapričetih priprav. Vsled tega bode kronanje prav klaverno, in užaljena kraljica zapusti takoj po slovesnostih Amsterdam. Štrajk so aranžirali socijalisti.

Španko-ameriška vojna. V četrtek popoldne je francoski poslanik imenom španske vlade podpisal preliminarjski protokol, na kar sta obe vladi odredili, da se začne premirje. Da se sklene definitivni mir, pa bo trajalo še nekaj tednov. Španeka vlada sedaj sili, da se sklep mira čim bolj pospeši. Ustanki, katere provzročajo na raznih krajih Karlisti, sicer doslej bajé niso nevarni, a mogoče bi bilo, da se povečajo; saj don Karlos razvija najživahnejšo agitacijo.

Dopisi.

Z Dolenjskega, 8. avgusta. (Našim poslancem v prevdarek.) Razun Ljubljane so vsa druga večja slovenska mesta v nemških rokah. Seveda uplivajo ta mesta pomembno tudi na okolico in dobijo tako kolikor že nemško prepiran naraščaj. Glavna mesta ob Adriji, Trst, Gorica in Reka, so v laških rokah. Etnologi učijo, da mesta neznansko veliko ljudij požro. V mestih jih veliko pomrje, jih veliko utone in pade v proletarijat. Nove, zdrave ljudi dobivajo mesta z dežele, s kmetije. Kmetija izredi veliko zdravih ljudi, kar jih ima preveč, jih pošlje v mesto in v tovarne. V sedanjem gospodarstvu jih ima kmetija dosti preveč, kakor v prejšnjih časih, ko industrijalno življenje še ni bilo tako razvito, kakor sedaj, ko se latifundije niso delale s stroji. Stroj goni rokodelca v proletarijat, stroj in njegovo kapitalistično gospodarstvo pa žene tudi kmeta vanj. Danes sili veliko ljudi v mesto, in ti s kmetije prišli ljudje prinesejo v mesta svoj jezik, svoje veroizpovedanje in s časoma postaneta njihov jezik in njihovo veroizpovedanje v dotičnih mestih merodajna. Tako opazujemo, da nekdanj popolnoma nemški Dunaj, ki je iz drugih nemških dežel dobival s kmetij naraščaj, danes, ko iz nemškega rajha ni več tega naraščaja ampak več iz slovanskih dežel, dobiva lice, ki bo morda s časoma postalo slovansko. Tok poljudenja to dela, kakor tudi opazujemo — na Nemškem — da sredi katoliških kmetov nahajajoča se protestantska mesta to veroizpovedanje izgubljajo. Ta po statistiki in drugem socijalnem znanstvu dokazani zakon poljudenja naj dobro študirajo pametnejši naših poslancev! V njem najdemo veliko takega gradiva, ki mora vsako avstr. vlado dovesti do tega, da nas Slovence kot Slovane brani in pestuje, kakor je pestovala in še pestuje Nemce in Italijane. Po teh načelih mora naša dinastija na to misliti, da je v Avstriji več Slovanov, kakor Nemcev, ter da slovanskega življa na severu in na jugu ni zatreti.

Ona mora, če v bodočnost gleda, misliti na to, da Slovan daje Pragi, Lvovu, Krakovu, Dunaju ter na jugu Trstu, Gorici in Reki zdrav, krepek naraščaj, a da raznarodovanje tega naraščaja le krepča laški življ in utrjuje v Trstu, v Gorici in na Reki in v njih okolici le laške posesti. Če je naši dinastiji le količkaj na tem, da si ohrani Trst in Reko in vse obrežje v Dalmaciji, mora skrbeti za to, da ta mesta obkoljujoče dežele postanejo čvrsti slovanski organizmi. Ni mogoče nemških kmetov v teh okolicah naseliti. To bi se moralo Slovanstvo naravnost fizično pomoriti, a to zdaj vendar ne gre. S Slovanom na jugu se mora računati, če se hoče Trst in Reko ohraniti, ker le ta je v stanu po svojih kmečkih sinovih obnoviti zdaj poitalijansko prebivalstvo teh mest, le iz njih se bo tudi v bodoče obnovljalo to meščanstvo. Ako država sama za to skrbi, da so Trst, Gorica in Reka tudi šole za poitalijansčenje slovanskih kmetov, ki kot naraščaj vanje pridejo, potem sama na to dela, da izgubi ta mesta tem gotovejše, kakor je izgubila druge, res italijanske kraje. Ne more se v poštev jemati dejstvo, da laški jezik po vsej Levanti velja, da je zdaj jezik brodarstva in deloma velike trgovine. To pa se kmalu predrugači. Čim bodo okolice glavnih pristanišč in ta sama trdno slovanska, si hrvaški jezik kmalu pridobi svojo veljavo. Saj je brodar in trgovec skoraj vseskozi ob Adriji slovanski človek. Ti ozirajo taki, da bi jih ni jedan avstrijski državnik, ki avstrijsko misli, ne smel iz očíj puščati. Da gre tok poljudenja tako, kakor sem ga načrtal, a to danes v znanosti ni dvoma. Ako pa hočejo naši državniki Trst in Reko in vse zdaj avstrijsko morsk obrežje rešiti dinastiji in državi, morajo in če jih to še tako hudo v srce peče, ker so Nemci, vse storiti, da postanejo vsi ti slovanski kraji trden slovanski organizem. Ta in hrvaški dajejo nove naraščaje Trstu in Reki. Ako v teh krajih ni trdnega kmečkega človeka in trdnega človeka iz manjših mest, tudi ne more gospodarsko in intelektualno kot naseljenec v teh mestih delati, gospodariti in slovanski življ utrjevati v teh mestih. Veliko teh pade v proletarijat, a ta še dolgo v Avstriji ne bo tako organiziran, da bi bil odločen v mestnem življenju. Človek iz Italije dobiva tako trdnjša tla v teh mestih. Naši državniki bi tedaj morali opustiti nemčenje uradov in šol na slovenskem Štajerju, poitalijansčenje v Trstu, v Reki, v Gorici ter v okolicah, in najpametnejša državnikova misel bi bila, delati na to, da postane vse slovanski jug jedno telo. Močno Jugoslovanstvo je najtrdnjša straža Adrijanskega morja proti Lahom. Ako tega naši državniki nečejo spoznati in ako neprevidno milijone ven mečejo, da poitalijanijo Gorico, Trst, Reko in vsaj bližnje okolice teh mest, ter držijo drugo Slovanstvo in Hrvaško v razvoju nazaj, potem bo naša dinastija enkrat videla, kako so delali naši državniki na to, da Gorico, Trst in Reko in vse drugo ob morskem obrežju čedno in z vsem komfortom preskrbljeno dobi lačna revna Italija. Najhujša ironija bo to v avstrijski zgodovini. To ljudem povedati, na to državnike zmiraj in zmiraj opozarjati in jim kot „Menetekel“ na steno slikati, bi bila naloga kaknega našega državnega poslanca. Seveda bi moral statistično dokazati premembe prebivalstva v teh mestih, statistično dokazati, koliko je slovanskega življa v brodarstvu, v trgovini in v drugih opravkih in predočiti merodajnim ljudem, kaj je znanost kot zakon poljudenja in sedanjem in tudi v prejšnjem gospodarstvu sveta in v življenju narodov dokazala. Morebiti bi se spravilo to vprašanje vsaj do tega, da bi se kakemu sekcijškemu šefu naložilo, je studirati in nemara bi se kaj v tem tudi zmežilo na merodajnih mestih.

Someščanje!

Dne 16. in 17. t. m. zberó se v Ljubljani župani slovanskih občin Kranjske, Štajerske, Koroške in Primorske; dne 19. do 21. t. m. pa bodo tukaj zborovali slovenski akademiki.

Obojekrat veže zavedno ljubljansko meščanstvo dolžnost, da dokáže prišlecem, kako dragi in mili gostje so prebivalstvu bele Ljubljane, ki je in ostane kulturno središče slovenskega naroda.

Someščanje!

Župani naših občin so zastopniki jedine samouprave, ki jo slovenski narod ima; akademična mladina pa je njegova nada in ponos.

Pričakujemo torej, da boste to uvaževali ter z okrašenjem svojih hiš z zastavami tudi na zunaj dokazali, da veste ceniti veliki pomen obeh shodov.

V Ljubljani, dne 10. avgusta 1898.

Župan: Ivan Hribar l. r.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. avgusta

— (Županski shod) Za županski shod naznanilo se je županu Hribarju čez 400 udeležencev. Po teh prijavah soditi bode udeležba prav ogromna, ker gotovo pride tudi mnogo županov, ki doslej svoje udeležbe niso še naznanili. Prihajati bodo začeli župani z vlaki že dne 16. t. m. zjutraj; želeti je torej, da se hiše okrase z zastavami

že na vse zgodaj. Ker bode mej udeležniki veliko takih, ki še nikdar niso v Ljubljani bili, želeti je, da bi občinstvo sprejemalo jih prijazno in jim vsakršna pojasnila dajalo radovoljno. Zvečer dne 16. t. m. bode — kakor smo že svoječasnó naznanili — na vrtu „Narodnega doma“ častni večer, kateri došlim gostom prirede „Trgovsko pevsko društvo“, „Slavec“ in „Ljubljana“. Na tem večeru svirala bode domžalska godba in prižigal se bode umeteljni ogenj; narodne dame ljubljanske pa bodo priredile bazar na korist fondu za Prešernov spomenik. Slavnostno zborovanje bode dne 17. t. m. ob najstih dopoldne. Temu zborovanju sledilo bode drugo, ki ne bode imelo slavnostnega značaja. K obema zborovanjema, kakor tudi k pogoščenju ob 1. uri popoldne imajo pristop le povabljeni gostje. — Pri veselici dne 16. t. m. zvečer, pri zborovanju dne 17. t. m. dopoldne in pri pogoščevanju istega dne opoldne bodo imeli občinski svetniki pripete belo-zelene kokarde. Ob prihodu vlakov dne 16. čez dan in dne 17. dopoldne, naj se došli župani na kolodvorih obračajo do gospodov členov stanovskega odseka, ki bodo imeli belo-modro-rudeče kokarde in bodo delili nakazila za stanovanja. Pojasnila se bodo dajala tudi v „Narodnem domu“ in magistratnem ekspeditu na Mestnem trgu št. 1 v I. nadstropji.

— (Izjava gospoda Gabrščka.) Sl. uredništvu „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani. Za moje odsotnosti iz Gorice, ko urejum svojo „Narodno tiskarno“ v Pulju, je nastala neka polemika med „Sočo“ in „Narodom“, v kateri si je privoščil „Narod“ v obilni meri tudi moje osebo. V torkovi številki pa me je napadel radi tožbe „Goriške tiskarne“ proti nekemu ljubljanskemu knjigotržcu, da se ta baje vodi v imenu moje tiskarne v nemškem jeziku. — Da bi čitatelji „Slov. Naroda“, ki ne poznajo moje doslednosti v boju za ravnopravnost slovenskega jezika na Goriškem, ne dobili čudnih pojmov o moji značajnosti, prosim sl. uredništvo, da sprejme resnici in poštenemu imenu podpisanca na ljubo to-le pojasnilo. „Goriška tiskarna“ daje v komisijo ali proti gotovini svoje knjige raznim ljubljanskim knjigotržcem. Ali dočim so vsi nemški in nemškutarski knjigotržci vedno plačevali, je ostal edini, zares narodni knjigotržec nad 4 leta dolžan celó s čisto navadnim knjigotrškim obračunom. Ker vse prošnje, da bi poračunila, niso nič izdale, sem ga hotel prisiliti k temu sodnim putem. Toda razni gg. odvetniki so se branili mojega zastopstva, češ, da jim je težko, postopati proti temu narodnemu trgovcu. Končno me je sprejel neki koncipijent v pisarni odličnega narodnega odvetnika. Iz te pisarne se je skušalo najprej privabiti knjigotržca, da bi podal račun brez tožbe. Toda po večmesečnem trudu se je pokazalo, da je ves trud zaman. V novembru l. 1897. sem dobil od narodnega odvetnika obvestilo, da so se izjalovili vsi poskusi za izvensodno poravnavo, da mož tiči v slabi koži, da se moram sicer požuriti, ker so upniki rubili že od vseh strani, ali da me on ne more zastopati, sploh pa, da v Ljubljani ne dobim narodnega odvetnika, ki bi resno nastopil proti onemu trgovcu. Svetoval mi je, naj vso reč izročim poštenemu Nemcu, katerega mi preskrbi on. — Ta vest me je jako razburila. Moja terjatev je znašala nad 400 gld., a v Ljubljano nisem mogel iti, ker poleg svojih poslov sem moral prav tedaj spraviti svojo sedaj že pokojno ženo s hribov v Gorico in dalje kam na jug ob morju. Pisal sem torej odvetniku, naj vendar podviza, da se kaj stori, ker drugače izgubim vse, a naj stori, kar se mu zdi, da je potrebno. Odvetnik je odstopil vso reč dr. Wurzbachu, ki je Nemec, in ta je gotovo tožil nemški. Jaz nisem dobil pod oči niti one nemške vloge, ne rešitve, in sploh ne vem še danes, kako ta reč stoji. Čitatelji naj sodijo, ali je moja krivda, da je dobil moje zastopstvo dr. Wurzbach, ki toži po nemški! Žalostno dovolj, da se moram z edinim slovenskim knjigotržcem pravdati za svoje novce, dočim so vsi neslovinci z menoj vedno redno obračunali in vse poplačali, da nisem potreboval proti njim nikdar slovenskega odvetnika, ki bi mojega zastopstva ne bil odklanjal. V Pulju, 11. avgusta 1898. A. Gabršček, posestnik „Narodne tiskarne“ v Pulju in „Goriške tiskarne“ v Gorici. — Za obseg te izjave ne prevzame uredništvo nikake odgovornosti. Ponatisnili smo jo pa, ker hočemo biti lojalni vsakemu nasproti. In da smo gospodu A. Gabrščku

nasproti bili do skrajne meje lojalni, dokazuje pismo, katero nam je ob enem s svojo izjavo dopisal. V tem pismu čitamo: „Jaz živim tu v Pulju, urejujem za istrske Slovane preimenitno „Narodno tiskarno“, kar bi naj „Narod“ raje pohvalil, nego da me napada na tako nečuvne načine, ko zdaj Vaših ljubljanskih homatij niti dobro ne zasledujem in ne poznam. „Narod“ se je vrgel na mojo osebo, katero si privoščja v obili meri! Slobodno! Meni to ne škodi! Le dajte! Recite vse, kar čete, izbruhajte vse možne psovke svojega slovarja, na kateri si morete vzeti patent, ali to rečem, da prvemu slov. dnevniku je v največjo sramoto, da se služi vedoma in hotoma laži in zavijanju, da blati slov. rodoljube. Ker imate v rokah „Narod“ brez „narodne stranke“ za seboj, menite, da boste mogli za vselej terorizovati i stranko i narod! Najbližja bodočnost vas uveri, kako grozno se varate! V lastni stranki ste izgubili že skoro vsa tla pod nogami, Vam v korist je edino to, da Slov. nimamo neklerikalnega dnevnika v Ljubljani. Ne zanašajte se preveč na to dejstvo, ker nič ni ložega nego odpomoči i temu nedostatku, — ako bomo obmejni Slovenci hoteli. Ako boste zopet ropotali proti moji osebi, priobčite to pismo vsaj doslovno! — Temu izbruhu gospoda Gabrščka ne dodajamo nikacega komentarja. Njegovih groženj se ne bojimo in če hočejo obmejni Slovenci ustanoviti neklerikalno dnevno glasilo v Ljubljani, ki bode bolje od „Slov. Naroda“, dobro nam došli! Jedno pa smemo gospodu Gabrščku vendarle povedati: pritožuje se radi napadov na svojo osebo; za Boga, kdo pa je pričel, in s kako pravico posegla je „Soča“ ravno po osebi dr. Tavčarja, in sicer brez vsakega povoda? In še do dandanes ni razjasnila svojim čitateljem resnice in je prej kot ne tudi ne bode! Streljati z varnega zatišja je prijetno, neprijetno pa je stati v vrstah, na koje se strelja. Če torej hoče „Soča“ v miru živeti, naj sama najprej opušča osobne napade, posebno, če dobro ne pozna „ljubljanških homatij“. Sicer pa upamo, da smo v ti zadevi proti g. Gabrščku prav lojalno postopali, ker vsako drugo uredništvo bilo bi „izjavo“ vrglo v koš, da se mu je doposlala s pismom tako neolikanega obsega. S tem je za nas ta zadeva dognana.

— („Ljudska pivovarna“.) Za četrto milijona slovenskega kapitala se gre, pri naših razmerah torej za ogromno svoto, a vzlic temu ni možno s „Slovenecem“ resno in stvarno razpravljati o nakupu Perlesove pivovarne. Hoteč potom „Slovenca“ dobiti verodostojnih pojasnil, zabeležili smo — kar se je splošno govorilo po celi Ljubljani — da je „Kat. pol. društvo“ kupilo za 180.000 gld. Perlesovo pivovarno ter na kratko izrekli svoje mnenje o tem podjetju. „Slovenec“ nas je včeraj podučil — kar smo o tem že izvedeli iz razposlanega oklica — da ni „Kat. pol. društvo“ kupilo Perlesovega posestva, ampak da snuje stvar poseben konsorcij (v katerem so gg. Vencajz, Kauschegg, kanonik Sušnik, škof. kancler Šiška in dr. Sušteršič) ter nas pošteno ozmerjal, ker se vtikamo v to stvar. Očita nam tudi, da govorim iz nas jeza, ker se gibljejo „preklicani klerikalci“, a na naše stvarne pripomnje ni nič odgovoril. S takimi ljudmi se ni porazumeti in mi tega niti poskusiti nočemo. Ker pa se je pripravljali konsorcij s svojim oklicem obrnil tudi do raznih „liberalcev“ in jih povabil k pristopu, povemo tem liberalcem, da naj dobro premislijo vso stvar, predno riskirajo svoj denar. Konsorcij potrebuje 250.000 gld. Za kupnino je določenih 180.000 gld., ostanek pa za neizogibne poprave. Da bi mestna občina dovolila znatno razširjenje v jedni najlepših ulic ležečega tovarniškega podjetja, se nam ne zdi verjetno, če pa se pivovarna korenito ne preuredi, potem sploh ni vredno, da se jo kupi. Tudi s kanalizacijo bodo težave, a tudi če se vse to posreči, pivovarna še vedno ne bo uspevala, ker nima dobre vode na razpolaganje in more torej variti le manjvredno pivo, ki pač ne bo moglo konkurirati z drugimi, kaj še, jih izpodriniti. Povrh bo imela v mestu ležeča pivovarna, ki pa mora v prvi vrsti računati na odjemnike na deželi, vsled užitnine velikanke in nepotrebne stroške, tako da mora izkrvaveti v nekaterih letih. Pivovarniško podjetje bi se moglo rentirati, ako se osnuje na novo, ako se napravi zunaj mesta ležeča, z vsemi modernimi pripomočki urejena pivovarna, drugače je bankrot neizogiben. Toliko v premišljevanje tistim „liberalcem“, kateri bi bili voljni odzvati se povabilu rečenega konsorcija. Sicer pa

nikogar ne silimo, naj veruje našim besedam in zlasti „preklicani klerikalci“, naj se ne dajo po naših pomislekih kar nič motiti, in tudi to naj jih ne moti, da se o gg. Karol Pollak, Peterca, dr. V. Gregorič, dr. Fr. Papež i. t. dr. govori, da jih je menila vsa navdušenost za to podjetje. Prepričali se bodo prej kakor menijo, da je na nakupu Perlesove pivovarne čestitati res samo g. Perlesu in pa tistemu, ki dobi — provizijo.

— („Naša straža“.) Kakor smo že javili, je deželno predsedništvo odobrilo pravila društva „Naša straža“. V smislu § 11. začasnih določil vsprejemajo predlagatelji takoj oglašila za pristop. Kdor želi pristopiti, naj se čim prej oglasi pri drž. poslancu g. Povšetju, da se prej ko mogoče skliče ustanovni shod.

— (Kako slabo informovani so obmejni Slovenci o ljubljanskih odnošajih!) Ljubljanski pohajkovelec nam piše: Vaš dopis „Resnicoljuba“ o slučajnem sestanku hrvatskih in slovenskih učiteljev, vračajočih se z letošnje zavezine glavne skupščine, ter drugih domoljubov na Zidanem mostu napotil me je, da Vam poročam o sličnem pogovoru gg. učiteljev v tukajšnji gostilni „pri Lloydju“. Po daljšem prestanku nahajal sem se zopet jedenkrat na „Lloydem vrtu“ in to v mraku po učiteljskem banketu. Prihajali so zaporedoma gg. učitelji, Kranjci, Primorci, Štajerci in iz tržaške okolice. Zasedli so par miz, tik katerih sem jaz sedel. Kakor oni na Zidanem mostu, hvalili so tudi ti „ljub-znive in gostoljubne“ Ljubljance. Navdušeni bili so že prej za našega župana. Ne tako pa za naše rodoljube Murnika, dr. Ferjančiča in dr. Tavčarja, ker pripadajo, kakor je Primorec mislil — mrtvi (!) stranki. Po dovršenih slavnostih ponesli bodo pa, kakor so „unisono“ zatrjevali, vse drugo mnenje mej obmejne brate. Večina njih, posebno Kraševci, prepričana je bila, da dela javno mnenje v Ljubljani slavni konzorcij „Slovenskega lista“ in pričakovali so, da bodo dr. Gregorič in dr. Krisper, dr. Majaron in Koblar hiteli priti mej učitelje. Ali kako so bili presenečeni! Nihče teh gospodov se ni zmenil zanje, dasi so bili vsi prijatelji učiteljstva k vsem slavnostim in posebno še k banketu povabljeni. Odzvali so se pa vsi drugi rodoljubi in to ravno iz iste narodne stranke, katero obmejna glasila tako rada napadajo. Posebno imponovala mi je navdušenost nekega učitelja, katerega dialekt je pričal, da je ali iz tržaške okolice ali iz Krasa. Dejal je približno: Kako napačno informovani smo iz naših glasil, prepričal sem se v prelepih teh dneh. Kedar sem prišel v Trst, pohitel sem v kavarno in ondu poleg domačih listov vedno tudi po „Slovenskem listu“ segel. Dasi mi je že na lanski skupščini v Celji kolega iz Kranjskega „Slov. list“ popisoval kot na slabem glasu stoječ, prepričan bil sem vendarle, da le ta list pravo rodoljubje razširja. No, danes sem spokorjen. Kranjski kolega imel je prav. O vseh patronih tega lista ni bilo ni duha, ni sluha. Prosil sem kolega, naj mi tega ali onega pokažejo, pa vsaki mi je dejal: teh gospodov ni tukaj, to niso naši prijatelji. Kolega segel mu je v besedo: Kako pa moreš misliti, da bodo klerikalci, izvzemši novega škofa, ki je blag človek, in nekaj častnih izjem, k našim slavnostim prihajali ali še celo z nami banketirali, vsaj znaš, da so nasprotniki naše šole. Pač pa je pripeljal že na naš častni večer dr. Tavčar celo četo „Sokolov“ s zastavo. To je isti Tavčar, katerega so nam popisovali kot „nemšku tarja“. In kako misli on o našem stanu, pokazal je danes na banketu. Mož, ki ima take blage misli, je gotovo najboljši narodnjak. Od danes sem prepričan, da so ga le obrekovali in povedal bom to na polna usta vsakemu, ki bo nasprotno trdil. Istotako počastila sta nas večkrat napadena svetnik Murnik in dr. Ferjančič. Kranjski učitelj je segel vmes: Seveda jih mora „Slovenski list“ napadati, ako je dosleden, ker sta dr. Tavčarjeva prijatelja in glasujeta v dež. odboru Murnik in Tavčar vedno skupaj, dr. Ferjančič bil je pa Koblarjev protikandidat. Pokazala sta s tem, da sta prijatelja našega stanu, torej tudi dobra narodnjaka. Tudi meščanstvo nas je počastilo in nam dalo gostoljubno stanovanje na razpolaganje. To gotovo ni ono mlačno narodno meščanstvo, katero je pred par leti napadel — kot tako — sedanji klerikalni poslanec Pogačnik, kateremu je ploskal za vse dobro (!) vneti Koblar. Sploh moram reči, da ponesem iz Ljubljane najboljšo utise in stoprav sedaj postal sem navdušen za to naravno središče slovensko, če tudi „Soča“ tisočkrat piše: „Proč od Ljubljane!“ — Tako torej sodi objektivno mož, ki si je sam sodbo o naših razmerah napravil, dasi je sem kaj prišel, rekel bi skoraj — animozen napram narodni stranki.

— (Slovenske visokošolce in abiturijente) je povabil gospod župan Ivan Hribar na pogoščenje po shodu v nedeljo 21. t. m. ob 9. uri dopoldne v „Narodni dom“.

— (Prešernov spomenik.) Pišejo nam: Sto let mine v kratkem, kar je Bog — kot nekaj proroke — vzbudil vesoljnemu Slovanstvu možé, ki so bili določeni, da budé narod svoj iz dušnega mrtvila in da mu kažejo pot do sreče in lepše bodočnosti. Imen, katerih spomin se je proslavljajal baš zadnje tedne, ne bomo navajali, saj stoje globoko

zapisana v srcu vsacega Slovana. In jutri se spet odkrije spominska plošča našemu pevcu dramitelju, Ivanu Koseskemu. Čez dve leti proslavljati pa bode našemu narodu spomin na prvaka naših pevcev, nesmrtnega Prešerna. V znak hvaležnosti namerjamo postaviti celokupni narod slovenski spomenik v središči Slovenije. Treba torej, da se ozbiljno lotimo nabiranja za njegov spomenik, da nas čas ne prihibi in da bomo mogli njega stoletnico proslaviti tako dostojno, kakor je je vreden. Slovenke in Slovenci, ganite se!

— (Sokolski izlet v Idrijo.) Člene „Sokola“ opozarjamo še jedenkrat na odborov poziv, kateri smo prijavi včeraj. Na svidenje torej v prijazni Idriji!

— (Izletnikom na Triglav) Raznjanja podružnica slov. planinskega društva v Radovljici, da bode v ponedeljek (praznik) jutraj ob 1/4. na Kredarici maša s pridigo. Odhod na Kredarico dne 14. t. m. iz Mojstrane. Zjutraj, opoldne in zvečer čakali bodo vozniki na postaji.

— (Ekonomičen talent.) Kaplan g. Alojzij Rudolf je ekonomičen talent prve vrste. To ni pokazal samo z ustanovitvijo posojilnice in konsumnega društva v Trnovem, prepričal je o tem tudi ljubljanske fikarje. Predvčeršnjim je na Dunajski cesti hodil od fikarja do fikarja in vpraševal, kateri ga popelje na kolodvor za — 20 kr., česar ni hotel nihče storiti. Naposled je naletel g. Rudolf na diplomatičnega izvoščeka, ki na Rudolfovo vprašanje ni rekel ne da, niti ne, nego odgovoril: „Oh, nej no greja, le not naj se vsedeja, bomo že naredel“, na kolodvoru pa zahteval 30 kr., češ, da mu to gre po tarifu. G. Rudolf pa je ekonomičen talent in ni se udal, ampak se za diferenco 10 kr. tako ljuto prepiral z izvoščekom in kdo vé, če bi bil odrinil to desetico, da ni interveniral — redar.

— (Slovenskega zidarskega in tesarskega društva) krasna nova zastava razstavljena je od jutri dalje v društvenih prostorih — Kolizej, na Marije Terezije cesti — slavnemu občinstvu na ogled. Zastava je bila izdelana v tukajšnji ces. kr. obrtni strokovni šoli.

— (Kje je najbližja pot iz Ljubljane v Kostanjevico?) V Ljubljani dne 4. t. m. oddano pismo z naslovom g. V. U. Kostanjevica, Dolenjsko, priromalo je srečno dne 10. t. m. na svoje mesto, seveda, ker je bilo dne 7. t. m. v Spletu v Dalmaciji, kamor so je napotili bržkone ambulančni poštni uradniki! Res čas bi že bil, da prenehajo take, trgovcem časih veliko škodo povzročujoče burke.

— (Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača.) Iz več krogov čuli smo že, da je glicirino in parfimirano milo, katero je založil veletržec gospod Vaso Petričič v korist družbe sv. Cirila in Metoda in katero se tudi v vseh narodnih trgovinah tu in na deželi že dobi, v resnici jako dobro in ceno. Vseled tega jo slavnemu občinstvu najtopleje priporočamo in se tudi nadajamo, da jo bode vsak narodnjak odločno zahteval, ker s tem ne dobi samo dobro milo, ampak tudi podpira prekoristno družbo sv. Cirila in Metoda.

— (Tatvina.) Zidarju Martinu Müllerju v Krakovskih ulicah št. 27, ukradel je neznan tat srebrno uro z oklopno verižico in medajlon m v katerem sta bili dve ženski fotografiji. Sumniva sta dva zidarja, katera sta skupaj stanovala z Müllerjem in sta sedaj odšla iz Ljubljane.

— (Umrl) je včeraj ob 7. uri zjutraj gospod Viljem Wessel, vpokojeni župnik, duhoven n. v. reda in častni mestjan črnomaljski, nagle smrti. Pogreb bode 13. t. m. popoldne ob 4. uri. Naj v miru počiva!

— (Strašna podivjanost.) Osemletni sin krčmarja Alojzija Zidarja iz Dola se je na cesti sešel z nekim neznanim mu dečkom, kateri ga je pregovoril, naj vzame v roko neko patrono, katero je imel neznan pobalin pri sebi. Alojzij Zidar je to storil, na kar je neznanec patrono užgal in potem zbežal. Patrona je eksplodirala in je Alojziju Zidarju razmesarila roko, odtrgala ves palec in od kazalca in srednjega prsta končna dela.

— (Prostovoljna požarna bramba in občinski odbor na Jesenicah) priredita slavnost v proslavo 50letnega vladanja Nj. Veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. dne 20. in 21. avgusta 1898 l. V spomin 50letnice se blagoslovi pri tej slavnosti zastava požarne brambe.

— (Slovensko bralno društvo v Trzinu) priredi v proslavo 50letnega vladanja Nj. Veličanstva cesarja v četrtek, 18. avgusta 1898. l., v salonu hotela „Radetzky“ koncert.

— (Celjske slavnosti.) Pred slavnostmi, katere se bodo višile jutri in pojutrišnjem v Celju, zagnalo je nemško časopisje strašen krik in vik. Grozilo je z izgredi in napovedalo Slovincem smrt in pogin ter tako doseglo, da je vlada prepovedala obhod po mestu. Želeli je, da vzlic temu pohiti kar možno mnogo rodoljubov v Celje, da s svojo udeležbo pokažemo, da nas celjske fakinaže ni strah.

— (Iz Celovca) nam poroča prijatelj našega lista: Gospod urednik! ničesar niste še poročali o naših „bismarkovcih“, kako so slavili smrt največjega nemškega moža. Zadnjo soboto so imeli veliki „salamander“ njemu v čast, kjer je bilo videti več c. kr. uradnikov z nataknenimi, črno pobarvanimi plavicami, tudi na rokavih so imeli ovite črne tra-

kove kakor tudi na ovrtnikih. Toda ne smete se rogati, če Vam povem, da je velika večina izmed njih prišla le „štafažo“ delat, kajti privoščimo našim nasprotnikom nedolžno svoje veselje, toda pribiti je treba, da jih je prav Bismarckova smrt v nekem oziru vzradostila, kajti dobili so s tem, kakor bomo čuli, prav lep izgovor za bližajočo se blamažo. Dne 14. in 15. velikega srpana je bila že dalj časa napovedana slavnost „Sängerbunda“ koroškega. A baš letos se je pokazalo, da je jako težko, če se hoče človek pred svetom producirati, a v žepu nima okroglega. Ta neljubi nedostatek je doletel tudi jedenkrat mogočne koroške magnet. Tuhtali so in tulitali, kaj in kako naj bi storili s slavnostjo „Sängerbunda“, ki se je vsaki dan bolj bližal, a čakali so in res srečno pričakali — Bismarckove smrti. Toraj Bismarck je tudi koroškim Nemcem s svojo smrtjo vstregel. — A še nekaj! Prav te dni se bo obhajala 20letnica zasedanja Bosne in Hercegovine, spojena s 50letnim jubilejem vladanja cesarjevega, kateri slavnosti večinoma prirede veteranci pod pokroviteljstvom deželnega predsednika pl. Freydenegga. Celovski magistrat, ki je pri vsaki najmanjši priliki pripravljen dajati ukaze in zapovedi, se dosedaj še ni ganil, vzemimo glede okrašenja hiš z zastavami. Zato nima smisla, ne diši mu, kakor ni ne dolgo tega dišalo nekemu dijaku, ki se je predrznil izustiti, „da preveč smrdi po črno-žoltovem“. Gotovo jih bodo tudi pokrovitelji, cesarski namestnik na Koroškem izpoznal, da je treba vladati z železno roko in ne z roko v rokavicah.

— (Čehovinov spomenik) se odkrije v nedeljo dopoldne v Brancici. Ta dan se priredi v rojstveni vasi tega slavnega slovenskega junaka prava narodna slavnost. Prigodom te slavnosti so izšle veleoriginalne dopisnice s Čehovinovim spomenikom, kateri senči košata beka, znak kraške žilavosti. Kot geslo sta vtisnjena S. Gregorčiča stih „... a stena skalna — ostane stalna“. Kakor rečeno so te dopisnice s Čehovinovo sliko prav originalne in okusne, zato bodo nabiralke in nabiralci narodnih dopisnic „razglednic“ izvestno prav pridno segali po njih!

— (Osebnosti) Dvornim svetnikom pri trž. namestništvu je imenovan namestniški svetnik v Inomostu, Teodor Schwarz. — Goriški okrajni glavar gosp. A. pl. Bosizio je imenovan pravim dvornim svetnikom. — Namestniški koncipist dr. pl. Musil je premeščen od okrajnega glavarstva v Pazinu v Tolmin, koncipist pri okr. glavarstvu v Tolminu baron Baum pride v Gorico, konceptni praktikant dr. pl. Riedl je iz Gorice premeščen k okr. glavarstvu v Sežano, konceptni praktikant Aleks. pl. Bosizio iz Kopra k okr. glavarstvu v Pazin.

— (Premeten slepar.) V Sv. Luciji pri Oprtliju so ujeti navibnega tiča. Predstavljal se je kot misijonar, in sicer kot Salezijanec iz Italije, ter pripovedoval, da nabira milodarov za zgradbo samostanov v Trstu in v Ljubljani. Orožniki so ga prijeli, a mož bi se bil skoro izlislal, da niso našli knjžice, katero je bil „misijonar“ vrgel v stranišče in iz katere je bilo razvideti, koliko milodarov si je že priberal. „Misijonar“ je bil tudi na Štajerskem in to v Mariboru ter na Kranjskem, in sicer v Postojni, a morda tudi še drugod. Parfimiranega sleparja s ponarejenimi listinami so orožniki izročili sodišču v Motovunu.

* (Naslednik Leona XIII.) Rimski časopisi poročajo, da naziva papež Leon XIII. kardinala Girolama Marijo Gottija čisto v šali svojega naslednika (mio successore). Zato smatrajo Gottija za najresnejšega kandidata za tiaro, zlasti ker je baje Malachias prorokoval, da pride za „Lumen in coelo“ (t. j. Leon XIII.) „ignis ordens“ (goreči ogenj) na papeški prestol. Gotti je sila skromen, učen in ljubezniv mož, ki dela v sv. kolegiju večkrat na to, da se Vatikan sprijazni s Kvirinalom.

* (Kolera na Reki?) „Bud. Hrl.“ javlja, da so se na Reki v nižjih in višjih slojih pokazali znaki kolere. Istotako tudi na Sušaku, kjer jih je mnogo obolelo z znaki kolere. Narod je tem bolj razburjen, ker oblasti v vsem molče. Koliko je resnice na tem, ne vemo, a tudi „Hrvatska Domovina“ ne ve.

* (Na naslov ruske carice.) Uredništvo „Berl. Tagblatt“ je dobilo pismo dveh deklet, ki pišeta, da ste čitali v časopisih, kako velika nasprotnica je carica pušenju dam. „Midve bi se ji radi zahvalili za to, kajti tudi midve sva z očetom in brati vred veliki nasprotnici pušenju dam ter nas jako žali, da puši naša mamá. Nadejamo se, da bo — kakor v Rusiji — tudi v Berlinu ženskam kmalu prepovedano kaditi. Prosimo, da sporočite to ruski carici.“

* (71 km. sta preplavala) 7. t. m. ritmojster Egen baron Forgatsch in Hans Angeli z Dunaja po Dunavu do Požuna. V vodo sta šla ob 11. uri 40 minut dopoldne, dospela pa sta na cilj ob 6 uri 35 minut. Plavala sta torej neprestano 6 ur 55 minut.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Rad. Sterle v Novem mestu 80 kron, katere so

zložili mesto venca na grob vneti pevki gospici Hermini Seidlovi členi „Dolenjskega pevskega društva“ čestilci njenega spomina. — Živel rodoljubni drarovalci in darovalke in njih nasledniki!

Za Prešernov spomenik v Ljubljani: G. Josip Ditrich v Litiji 4 kroge, kot naknadni prispevek k kegljanju narodnih dam v Litiji gospe Klinc in Ditrich, vsaka po 2 kroni. — G. Josip Praznik 1 krono. — Skupaj 5 kron. — Živel rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Zahvala. Podpisano vodstvo hvaležno potrjuje, da mu je izročilo sl. uredništvo „Slov. Naroda“ 566 kron 58 vin., katero vsoto so rodoljubni darovalci in darovalke doposlali v drugem četrtletju t. l. za družbine namene. Te vsote so bile izkazane v št. 77—145 „Slov. Naroda“. Nadejamo se, da tudi za nadalje ne bode opesala požrtvovalnost slovenskih rodoljubov, izreka najtoplejše zahvale vsem rodoljubnim darovalcem in darovalkam za tako lep dokaz narodne navdušenosti vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Zahvala. Za Prešernov spomenik došlo je uredništvu našega lista od dne 16. maja do 31. julija 840 kron 58 vin., katere svota se je naložila v mestni hranilnici ljubljanski. Izrekajoč toplo zahvalo vsem darovalcem, se nadejamo, da bodo izgled dosedanjih darovalcev vzpodbujal rodoljube in rodoljubkinje po vsej Sloveniji, da bodo tudi nadalje mogli izkazovati tako lepe dokaze narodne zavednosti in požrtvovalnosti. — Uredništvo

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 13. avgusta. Danes je pravosodni minister dr. Ruber sprejel deputacijo odvetniške zbornice kranjske. V celo uro trajajočem pogovoru, katerega se je minister živahno udeleževal, so doktorji Mosche, Krisper in Majaron razložili dogodek odklonitve slovenskega jezika pri graškem nadsodišču in razmere slovenske ravno pravnosti pri naših sodiščih. Minister je stališče deputacije in odvetniške zbornice radi slovenščine pri nadsodišču opetovano označil za popolnoma pravilno in izrekel, da je želeli nujne korekture položaja, provzročene zaradi sklepa nadsodišča. Tudi je poudarjal, da je neumestno, da morajo prve instance prevajati odločbe graškega nadsodišča iz nemščine v slovenščino. Minister je sprejel memorandum in obljubil, storiti vse, kar je mogoče glede na sedanji politični položaj.

Dunaj 13. avgusta. Oba ministerska predsednika, grof Thun in baron Banffy, se mudita v Ischlu in vsi politični krogi so mnenja, da se odloči tam usoda nagodbe z Ogersko. Thuna je cesar že včeraj sprejel v avdijenci, danes pa je sprejel Banffija, ki je ostal nad jedno uro pri cesarju in mu poročal o celem kompleksu na nagodbo nanašajočih se vprašanj.

Dunaj 13. avgusta. Iz Ischla se poroča, da je cesar odločitev o Thunovih in o Banffijevih nasvetih odložil do jutri. Banffy ostane jutri še v Ischlu.

Dunaj 13. avgusta. Listi menijo, da je Banffijev predlog glede rešitve nagodbenega vprašanja sestavljen iz dveh delov, iz formalnega in meritornega. V formalnem oziru je Banffy predlagal, naj se skliče drž. zbor, naj mu dunajska vlada predloži nagodbene predloge in naj provzroči izvolitev kvotne deputacije. V meritornem oziru je predlagal, ako bi radi avstrijskih homatij ne bilo možno obnoviti nagodbo parlamentarnim putem, naj se nagodba nado mest s trgovinsko in carinsko pogodbo, katere bi se na Ogerskem uveljavila parlamentarnim putem, v Cisltvanski pa s § 14.

Zemun 13. avgusta. Skupščina je včeraj odobrila proračun za l. 1899. Danes je bilo zasedanje zaključeno. Razmerje mej Rusijo in Srbijo označuje najbolje to, da je odšel ruski poslanik na nedoločen čas na dopust. V kratkem izide senzacionalno pismo kraljice Natalije proti njenemu sinu, kralju Aleksandru.

Berolin 13. avgusta. „Berliner Tagblatt“ poroča iz Rima, da je papež tako slab, da ni upanja, da okreva. „Localanzeiger“ javlja, da je njegovemu rimskemu poročevalcu papežev zdravnik povedal, da se je papežu obrnilo na bolje in da lahko še dolgo živi. „Kölnische Zeitung“ poroča, da je papeževo stanje skrajno slabo. Papež ne more ničesar več delati, on nič ne ve, kaj

se godi, ter gineva, „kakor bela sveča v zlatem svečniku“, vsa opravila pa vodi kardinal Rampolla.

Washington 13. avgusta. Včeraj pod pisani mirovni protokol določa: Španska se od pove suvereniteti nad Kubo; Portorico in nje lastne antilske ter ladronske otoke odstopi Združenim državam; Združene države zasedejo Manilo za toliko časa, da se dožene prihodnja državnopravna uredba Filipin; Španska oblastva zapusté takoj z vojaštvom vred Kubo in Portorico; tekom 10 dnij se snideta komisiji, ki se morata tekom 30 dnij dogovoriti radi izročitve Kube in Portorica; vojskovanje se takoj ustavi; Španska in Združene države imenujejo vsaka 5 členov komisije, katere se snide najkasneje 1. oktobra v Parizu, da se dogovori o definitivnem miru.

Washington 13. avgusta. Vojsna uprava je brzojavno odredila, da je takoj ustavi vse vojskovanje.

Dr. Ivan Tavčar in pa zadeva Rovšeka proti Jerkiču.

„Soči“ se ta zadeva dopade tako, da ne more jenjati o nji pisariti.

Trdil sem, da g. Rovšek pri pogajanjih radi izvensodne poravnave že od vsega začetka ni zahteval več, nego 200 gld. odškodnine.

Besede moje „pri pogajanjih radi izvensodne poravnave“ je pa „Soča“ prezrla nalašč in vedoma. Tsto moje pismo, katero je „Soča“ ponatisnila v zadnji številki, ni nič družega, nego nemudni odgovor na g. Jerkiča prav tacega odgovora prosečo brzojavko, naj se tožba proti njemu ustavi takoj.

Naravno je, da naš klient tistega dne ni mogel še prav nič ocenjevati višine po g. Jerkiču prizadete mu škode, in ni bilo od njega prav nič nesramno — kakor je to trdila „Soča“ — da mi je naročil, naj naznam g. Jerkiču svoto 500 gld. kot zahtevano odškodnino.

G. Jerkič te svote ni plačal, in stvar tekla je potem svojo pot naprej.

Ker pa je g. Jerkič pozneje začel prositi, naj se sklene poravnava, pričel se je zelo miroljubni g. Rovšek takoj temeljito in intenzivno informirati, koliko mu je nasprotnik naredil škode, in po dogledanih informacijah pisati mu je dal po meni pismo z dne 7. junija t. l., v katerem sem stavil g. Jerkiču konkretne predloge radi poravnave; in v tem pismu, ki ga bo vsak pošteno misleč človek smatral kot pričetek pogajanj radi izvensodne poravnave, predlagal sem g. Jerkiču mej drugo, da plačaj 200 gld. odškodnine.

I g. Jerkič i „Soča“ natanko vesta iz pisem pisanih iz naše pisarne, kako in kdaj se je naš klient pričel v rečenem oziru informirati, in zato ostajam še danes pri svoji trditvi, da je „Soča“ z dné 5. t. m. zavijala nesramno, očita joč g. Rovšek nečuveno dobičkarijo.

Nisem mislil, da mi bode v tej zadevi treba še kaj pisati, ker sem hotel slovenskemu občinstvu le povedati, da izvira od „Soče“ inkriminirana nemška brzojavka iz moje roke in ne iz roke g. dr. Ivana Tavčarja, ki ga je hotela „Soča“ potlačiti z njo na prav neotesan način v nič.

Toda bil sem prisiljen, podati še pričujočo izjavo, ki pa je moja zadnja beseda v ti zadevi.

V Ljubljani, dne 13. avgusta 1898.

dr. Božidar Vodusek.

Postano.*

Gospodu dr. Evgenu Negri, prostovoljcu pri c. in kr. peš. olku št. 27, sedaj na Rakeku.

Vi ste povodom kazenske razprave pri c. kr. okrajni sodnji v Ljubljani dne 5. avgusta 1898 pod prisego izpovedali, da ste Vi meni na besede „schäbiger Saurekrut“ priložili klobuto, in da je na to nastal odmor do tega časa, dokler nista prišla narednika; zamolčali ste pa vedoma, da sem Vam Vašo nepričakovano klobuto takoj pošteno poplačal z drugo klobuto od spredaj.

Povem Vam torej v brk, da ste sprejeto klobuto pod prisego utajili.

Ako se čutite s predstojajočo mojo izjavo kaj na svoji časti kot doktor in c. kr. prostovoljec žaljenega, sem na vsako zahtevo pripravljen, resničnost svojih besed vsaki čas dokazati.

V Ljubljani, dne 11. avgusta 1898.

Alojzij Rus.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (1219)

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja poraževanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštenem povzetju razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Direktno se ne pošilja manj kot 2 steklenici. 4 (5-11)

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 846 m.

Agust	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm v 24 urah
12.	9. zvečer	738.0	18.4	sr. sever	jasno	0.0
13.	7. zjutraj	738.3	14.5	sl. jvzh.	megla	
"	2. popol.	737.1	28.0	sr. vzvzh.	del. obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 18.2°, za 0.9° pod normalno.

Dunajska borza

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	65	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	50	"
Avstrijska zlata renta	121	"	65	"
Avstrijska krona renta 4%	101	"	40	"
Ogorska elata renta 4%	120	"	65	"
Ogorska krona renta 4%	98	"	55	"
Avstro-ogorske bančne delnice	910	"		"
Kreditne delnice	360	"	85	"
London vista	120	"		"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	80	"
20 mark	11	"	75	"
20 frankov	9	"	53	"
Italijanski bankovci	44	"	25	"
C. kr. cekini	5	"	63	"

Izvirališče: Giesshübl Slatina.
Železniška postaja. — Zdravilišče in vodo-
zdravilnica pri Karlovih varih.
Prospekt zastoj in franko.

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujoče piče,
1 kas izkušan lek proti trajnom kašlju pljučevine
1 želuden bolesti grkljana 1 proti mehurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
(1—3) Giesshübl Slatina. V.

V Ljubljani se dobiva po vseh lekarnah, večjih špecerijah,
vinskih in delikatesnih trgovinah.

J. Florenz
c. in kr. dvorna tovarna tehnič
Dunaj, I/1, Franz Josefs-Quai 3.
Preprodajalec velik popust. a (1019-2)
Katalogi brezplačno in poštne prosto.

Povodom shoda
vseh slovenskih županov
dné 16. in 17. t. m.
prodajala bodeva (1236)

vse v zalogi nahajajoče se predmete
zdatno ceneje.

Čisti dobiček namenila sva za družbo
sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Gričar & Mejač
največja zaloga
zgotovljene obleke za gospode
in dečke — konfekcija za dame
v Ljubljani, Prešernove ulice

V hiši šte. 72 na Poljanski cesti
odda se

gostilna in stanovanja

in sicer 4 stanovanja takej. 5 stanovanj
s 1. na embrom. — Natančneje se izve pri
hišnem gospodarju **Elji Predoviću**, Poljanski
trg šte. 5. (1222-1)

Niklasa Rudholzerja naslednik

urar in optični zavod
Mestni trg št. 8
v Ljubljani.

Niklaste cili der-remontoir ure od 4 gld. — kr. naprej.
Srebrne cilind-remontoir-ure od 6 " " "
Srebrne damske cilind-remontoir-
ure s srebrnim pokrovom od 7 " " "
Srebrne remontoir-ure na sidro od 10 " " "
Srebrne remontoir-ure s 3. srebrnim
pokrovom od 10 " 50 " "
Zlate damske remontoir-ure od 14 " 50 " "
Zlate remontoir-ure za gospode od 28 " " "
Zlate remontoir-ure za gospode z
dvojnimi pokrovom od 38 " " "
Ure nihalno v skrinjici svetli in temni
Ure na nihalo v skrinjici svetli in
temni z bitjem ur od 13 " " "
Ure na nihalo z bitjem četrtink od 27 " " "
Budilke od 2 " " "
„Schwarzwälder“ z bitjem pol ur od 3 " " "
Za dobro blago in za dela se jamoi.
Popravila se huro, dobro in po ceni izvršujejo v
lastni prodajalnici.
Za morebitne potrebščine se najbolje priporoča
z velespoštovanjem (808-18)

Fran Karol Rudholzer.
Dobavitelj kontrolnih ur za o. kr. avstro-ogorsko
vlado, za Bosno in Hercegovino.

CHOCOLAT
PH. SUCHARD
CAGAO SOLUBLE
FEINSTE QUALITÄT
MASSIG
PREISE
URERAIL
ZU HABEN
(122-32)

Orožna tovarna Steyer

Nova vozna šola: Marije Terezije cesta.
Dobra delavnica za poprave.
Vsi pripadajoči predmeti.

„Waffen“-kolesa. „Opel“-kolesa.
Precizijski izdelki I. vrste.

Samoizastopnik za vso Kranjsko:
Fran Kaiser
Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.
(417-22)

Štev. IV. 399/97/30.

(1228-1)

Prostovoljna zemljiščna dražba.

Na prošnjo dedičev po dné 19. avgusta 1897 v Šmarji pri Jelšah
umrli c. kr. poštarici in posestnici gospej **Ani Skaza** se bode vršila

dné 15. septembra 1898

ob 9. uri dopoldne pri podpisani c. kr. sodnji

prostovoljna dražba zapuščinskih zemljišč

vlož. šte. 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75 k. o. Šmarje, vlož.
šte. 92 k. o. Sv. Tomaž, vlož. šte. 163 k. o. Preloga, vlož. šte. 90 k. o.
Sv. Barbara, vlož. šte. 64, 65, 67, 68, 69 in 164 k. o. J. šovec.

Zemljišča merijo 71 hektarov, 8 arov, 42 m², so bila sodno cenjena na
43.327 gld. 98 kr. in se nahajajo v trgu Šmarje pri Jelšah in v nje-
govi najbližji okolici.

Poslopja na zemljiščih so v dobrem stanu.

Zemljišča se bodo prodajala v različnih skupinah, katera so se napra-
vila po njih naravni legi, ter se bodo prodala le za ali čez cenitveno vrednost.
Kdor hoče dražbati, mora položiti 10% vadij.

Dražbeni pogoji se lahko pogledajo v uradnih urah pri podpisnem
sodišču ter pri zastopniku dedičev, gospodu **dr. Jos. Georg-u**, advokatu
v Šmarji, kateri daje potrebna pojasnila

C. kr. okrožno sodišče v Šmarji

dné 5. avgusta 1898.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da
sem svojo (1223-2)

mlekarno

izpod semenišča preselila
na Mestni trg št. 17, oziroma Francovo nabrežje št. 27
v Kendovo hišo za vodo.

Se priporočam **Fani Fabijan.**

Dobra

kolodvorska restavracija

se odda v najem ali na račun.

Prikladna je posebno za penzionirane želez-
niške uradnike.

Več pov.: **Pavel Vranešič**, restavratér v
Hirski Bistrici. (1230-2)

Najboljše sredstvo

za želodčne in črevesne bolezni
in za krvi revne osebe je

moka za krepčalno juho,
krepčalni prepečenec, zmlet,
otroška redilna sredstva,
Kneipov kruh

po predpisih velečastitega gospoda župnika **Knelpa**,
kakor tudi

najboljšo pijačo za poletje
A. Maršner-ja šumeče bonbone
priporoča (1161-5)

Rudolf Petrič

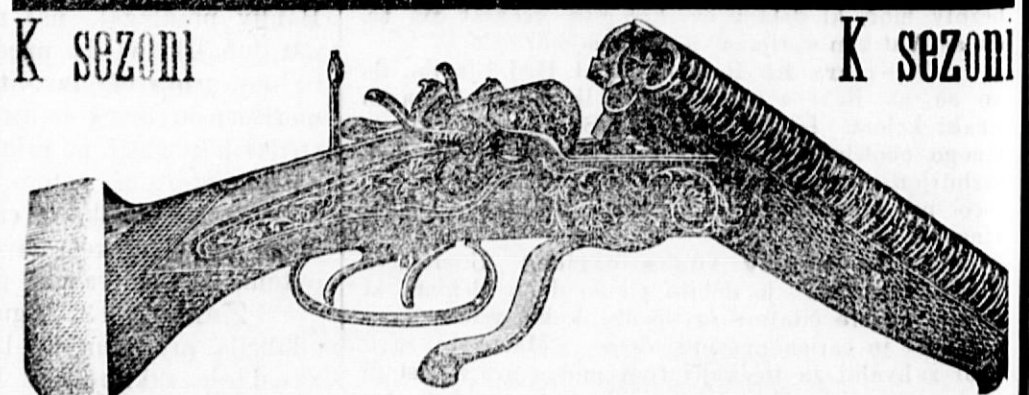
trgovec s špecerijskim blagom in živili
v Ljubljani, Valvazorjev (Križevniški) trg št. 8.

Zunanja naročila se točno in natančno izvršujejo.

L. Luser-jev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstva
proti kurjim odesom, žuljem i. t. d.
Glavna zaloga: (2-32)
L. Schwenk-ova lekarna, Dunaj-Meidling.
Zahtevajte **LUSER-jev** obliž
za turiste po 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: **M. Mardetschlager, J. Mayr,**
G. P. coll. — V Kranju: **K. Šavnik.**

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk na novejših sistemov in najnovejše vrste,
revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municijske, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najboljše
priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se pri-
poročam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spada-
joče naročila in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(1166-3)

Fran Sevečik

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

P. n.

Čast nam je s tem naznaniti, da smo radi olajšave kupčijskega prometa z našimi častitimi odjemalci z mesecem avgustom t. l.

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 6

priredili prodajalno postajo, kjer sprejemamo naročila na naše izvirne Singerjeve šivalne stroje za družinsko porabo kakor tudi za vse obrtniške namene po izvirnih cenah.

Priporočamo Vam isto v blagohotno porabo beležimo velespoštovanjem

Singer Co., delniška družba, preje G. Neidlinger.

Jubilejska razstava 1898.

Singer-jev paviljon v rotundi.

Usojamo se s tem najudaneje vabiti, da se poseti naša razstava v rotundi. Ista obeza zbirko naših najnovejših konstrukcij šivalnih strojev za domačo rabo, kakor za najraznovrstnejša specialna dela industrije. Vsi stroji se kažejo praktično delujoči. Bogata zbirka umetelnih vezenj, aplikacijskih in prodrtih del predločuje našo novo s takim izrednim priznanjem sprejeto vezno tehniko.

Singer-jevi šivalni stroji

Singer-jevi šivalni stroji

Singer-jevi šivalni stroji

Singer-jevi šivalni stroji

Singer-jevi šivalni stroji

so vzorni v konstrukciji in izvršbi.

(1235)

so neizgibno potrebni za dom in industrijo.

so v vseh tovarnah najbolj razširjeni.

so nedoseženi v delavni zmožnosti in trpežnosti.

so za moderno umeteljno vezenje najpripravnější.

Brezplačni poučni tečaj, tudi v modernem umetelnem vezenju.

Šivalni stroji Singerjeve družbe se izdelujejo v več nego 400 vrstah specialnih strojev za fabričarske stroke in se dobivajo le v naših prodajalnicah.

Singer Co., delniška družba (prejšnja firma G. Neidlinger).

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Gradec, Sporgasse 16.

Celovec, Burggasse 19.

**S 1. novembrom odda se
lepo stanovanje**

s 4, oziroma tudi s 5 sobami.

Več pove **Alojzij Vodnik, kamnosek v Kolodvorskih ulicah.** (1234-1)

Pitajte podgane in miši

le z gotovo smrtno učinkujočim b (1123-2)

Heleolin-om, neškodljivim za ljudi in domače živali.

V skatljicah po 90, 60 in 30 kr. prodaja trgovina **Küssel & Končan v Novem mestu.**

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po lkrat do 2krat na teden iz Rotterdam v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, I., Kolowratring 9.

Pisarna za meštrov: Dunaj, IV., Weyringerg. 7 A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 290-400*

" 1. novembra do 31. marca . . . 230-320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . mark 200

" 16. oktobra do 31. julija . . . 180

*) Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in eleganci parnika. (1027-7)

Prodajalka

spretna v trgovini z mešanim blagom in v prodajanji se vzprejme pri **Lebinger & Bergmann v Ljubli.** V ponudbah pove naj se starost. 1209-3

**Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko
(81) parobrodno društvo v Reki. (28)**

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se vijoča vožnja črta (elegantni, z največjim komfortom opremljeni, električno razsvetljeni parniki)

V noč od sobote na nedeljo hitri parnik v Zader-Spljet. Gruha Gravosa (Ragusa) - Castelnuovo-Kotor. V noči od nedelje na ponedeljek poštini parniki v Zader-Spljet-Metković. V torek ob 10. uri 20 m. dopoludne hitri parniki v Zader, Spljet Gravosa (Ragusa) in Kotor. V sredo ob pol 10 uri zvečer poštini parnik v Zader, Šebenik, Traž, Spljet, na otoke Brač, Lesina, Vis, Krč, dalje v Dubrovnik do Kotora. V petek ob pol 11, uri dopoludne hitri parniki Zader, Spljet in Gravosa (Ragusa). V četrtek ob 1. uri popoldne poštini parniki v Mali Lošinj, Selve, Zader, Šebenik, Traž, Castelvecchio in Spljet. V petek ob 10. uri 30. m. dopoludne hitri parniki v Zader, Spljet in Gravosa. Vsako nedeljo ob 7. uri zjutraj izlet Reka-Opatija-Lošinj in nazaj. — Natančni vozni red je v oficijelni knjigi „Der Conducteur št. 593-608.

Redne vožnje:

Kovaške učence

vzprejme takoj

(1221-3)

Peter Keršič

kovaški mojster v Spodnji Šiški.

Prodajalka ali kasirka

ki je izvežbana tudi v knjigovodstvu in je službovala več let v tobačni glavni zalogi, išče službo od 1. oktobra 1898. leta naprej.

Ponudbe na **M. Z.** v tobačni glavni zalogi v Celju. (1173-3)

Ljudevit Borovnik

(106)

(31)

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

**prešano opeko za zid
navadno opeko za zid**

ponujata

po izdatno znižanih cenah

(467-21)

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

Ernest Speil

mehanik

Ljubljana, Valvazorjev (Turjaški) trg 1

priporoča vsakovrstne

šivalne stroje in bicikle

vseh kategorij po najnižjih cenah.

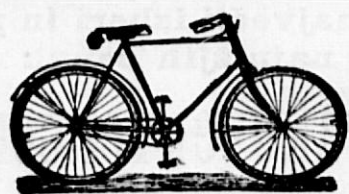
Izvršuje tudi vsa popravila hitro, točno in ceno.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

z velespoštovanjem

(311-25)

Ernest Speil.

Dürkopp-ova

Diana-kolesa

presežajo vsa druga

po trdnosti, eleganci in lahkem teku!

Leta 1898. modeli, opremljeni z mnogimi novostmi, so videti pri zastopniku

(436-22)

Janezu Jax-u

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13.

**!Važno za kolesarje!
Izposojevalnica koles**

(bicikljev).

Na razpolago velika množina voznih koles za dame in gospode, kakor tudi več tandémov.

Kolesa se izposojujejo tudi na deželo.

F. Kavčič in dr.

(1180-5)

Gradišče št. 16, vhod na vrt.

Nizke cene.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priloga
J. Soklič.

Pod Trnovo št. 2.

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija
in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spada-
joča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuvaj (40)

lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Suknene ostanke

priloga po ceni

Hugo Ihl

v Špitalskih ulicah šte. 4.

Prej **Alojzij Eriavec** Prej **J. Zor**

čevlarski mojster

v Ljubljani, Čevlarske ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav.
občinstvu za obilno naročanje razno-
vrstnih obuvaj, katera izvršuje cenó,
pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja
od najfinejše do najprostejše oblike.
Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom
naj se blagovoljno pridene vzorec.

Pekarija in slaščičarna (43)

Glavna trgovina: **Jakob Zalaznik.** Podružnica:

Stari trg št. 21 Vegove ulice št. 12

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pe-
karsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-
Zwieback) V svojih slaščičarnicah postrežam točno z najfinejšim nastadnim
pecivom, sladoledom in slanimi prstimi likerji ter z Vermuth-vinom.
Posebno opozarjam na fine indijske krofe in zavitke s smetano napolnene.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in
c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov,
stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak
in pokost. (44)

Zaloga originalnega karbolinca.
Masčoba za konjska kopita in usnje.

Moderci

izvrstne fačone,
najboljši izdelek

(45) najceneje pri

ALOJZIJU PERSCHE

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in
poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnice uradnikov

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremočljivih
havelokov po najnovejši fačoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in
tuzemsko robo ima na skladišču — Gg. uradnikom se priporoča za izdelavanje
vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor
sablje, meče, klobuke itd., gg. c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baret. (46)

Največja izber najnovejšega
svilnatega blaga

črno in barvasto,
za cele obleke in bluze, priloga
po najnižjih cenah (47)

Alojzij Persche

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Av gust Repič

sodar

Ljubljana, Kolesijske ulice št. 16,

(48) v Trnovem

se priporoča slav. občinstvu in naznanja,
da izdeluje in popravlja vsakovrstne
sode iz hrastovega in mehkega
lesa po najnižjih cenah. — Kupuje
in prodaja staro vinsko posodo.

Fran Kaiser

puškar
prodajalec biciklov
iz prvih tovarn.

(49) Ljubljana
Šelenburgove ulice 6.

Najboljše urejena delav-
nica za popraviljanje biciklov
in šivalnih strojev.

Največja tovarniška zaloga

klobukov
po najnižji ceni

pri (50)

J. S. BENEDIKT-u

Ljubljana, Stari trg.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana (51)
Turjaški trg šte. 7.

HENRIK KENDA

Ceneni lepi klobuki za
dame.

Vedno zadnje novosti.
Popravlja
se urno in prav po ceni.
Modni žurnali franco in zastoj.

(60) **LJUBLJANA.** 33

Ivan Jax (49)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
in velocipedov.

Najnižje cene.

Biciklisti!!!

Jopce, nogovice
pasove, kravate
najceneje priloga

Alojzij Persche

Pred škofijo 22 poleg mestne hiše.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo
največjo zalogo
vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih,
iz tule, jekla in
nikla, kakortudi
stenskih ur,
budik in
salenskih ur

vse le dobre
do najfinejše
kvalitete po
nizkih cenah

Novosti v žepnih, kakor tudi v sten-
skih urah vedno v zalogi. 56

Poprave se izvršujejo najtočneje.

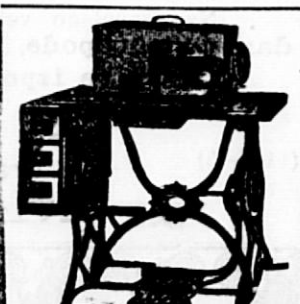
Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke,
jopic in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih
cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (57)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji.
Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-
reznice in mlaticarice, katere se dobivajo
vzlic njih izbornosti cenó. (58)

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Nagrobne vence

v največji izberi in po
najnižjih cenah

trakovek vencem

z ali brez napisov v
vseh barvah

(59) priloga

Karl Recknagel

na Mestnem trgu.

Mlin in žaga

v bližini Ljubljane, z jako dobro vodno močjo, se z novim letom oddaja v najem. Zraven je tudi malo gospodarstvo. (1208-3)
Natančneje pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Notarski sollicitator

samec, zmožen slovenskega in nemškega jezika, sestavljanja vsakovrstnih vlog in listin, vzlasti pa v zemljeknjižnih zadevah, želi svojo službo premeniti, bodisi v notarsko ali odvetniško pisarno.

Naslov pove iz prijaznosti upravništvo „Slov. Naroda“. (1225-2)

Vožnje karte in tovarni listi v

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik
Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od vis. o. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje radovoljno (812-8)

koncesijonovana potovalna pisarna

E. Schmarda

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 4 (pritličje na levo).

Uradno dovoljena

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 pri tleh na desni

prilporeča in namešča (1231)

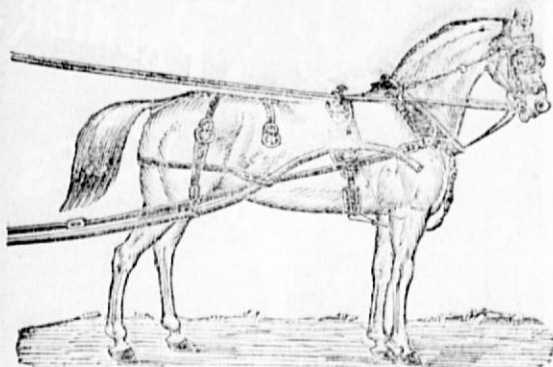
službe iskajoče vsake vrste

(moške in ženske) za tukaj in drugod. Za ko-
likor mogoče hitro in vestno postrežbo se jamči.

Košnja v najem.

Druga košnja trave štirih senožitij, 17 oralov,
dobre krme za govedino se od korenine po ceni
proda pri **P. Kržižu**, gostilničarju na Rimski
cesti št. 19 (1232-1)

Prva največja kranjska tvrdka.

**Fran
Primožič**
jermenar in sedlar
Ljubljana
Sv. Petra cesta 34.

Prilporeča se slavnemu občinstvu za izdelovanje jermenarskih in se-
dlarskih proizvodov, kar ra ukusno, trpežno in ceno izdeluje.
Ravno tam velika zaloga različnih konjskih oprem in sedlov,
popolne jezdne opreme i. t. d.
Izdelovanje jermen za stroje in mlino. — Vse poprave se dobro
in po ceni izvršujejo. (1057-9)

Zunanja naročila se vestno in točno izvršujejo.

Trgovina z mešanim blagom

na Spodnjem Štajerskem, v kraju, kjer je obljudena selska okolica,
industrija in okrajno sodišče, ter je dokazan velik promet, tudi za pričetnike
pripravna, bi se zaradi rodbinskih razmer

dala pod prav ugodnimi pogoji v najem, ali pa
tudi prodala s hišo vred.

Ponudbe pod „Slovenec“ upravništvu „Slovenskega Naroda“. (1224-2)

Pozor!

Pozor!

Alojzij Mozetič

potovalni urad

Trst — Piazza Negozianti št. 1 — Trst

sprejema potnike

iz Trsta v San Francisco (Kalifornija) za samih 185 gld.

Novi Jork

75

in na vsaki drugi kraj Amerike, Avstralije, Afrike i. t. d. 10 gld.
ceneje, nego vsaki drugi. (1227)

Štev. 6323

Razpis.

(1233-1)

Na podlagi sklepa deželnega odbora kranjskega z dne 21. februarja
1898. I. razpisuje se s tem jedna ustanova 600 gld., katera se ima
podeliti najmanj za jedno leto doktorju vsega zdravništva, ki bi se hotel
izobraziti v psihiatriji.

Vsled razpisa c. kr. naučnega ministerstva z dne 3. maja 1898 leta
št. 10.515 dobi dotičnik ob enem za dobo dveh let t. j. do začetka polet-
nega semes ra šolskega leta 1899/1900 tudi državno ustanovo 252 gld. tako
da bi torej užitek znašal skup 852 gld.

Isti bi se moral po končanem izvežbanju posvetiti najmanj šest let
zaporedoma zdravniški službi v deželni blaznici na Studencu ter se z re-
verzom zavezati, da deželno kot državno ustanovo vrne, ako bi svoji dolž-
nosti ne zadostil.

Prosilci za to ustanovo morajo biti večji slovenskega in nemškega je-
zika ter naj svoje s krstnim listom in z drugimi spričevali podprte prošnje

do 15. septembra t. l.

pošljejo podpisanemu deželnemu odboru.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani

dne 8. avgusta 1898.

Pozor kolesarjem-novincem:

za vozno vežbanje s kolesom je velikanska dvorana na razpolago.

Puch, Styria
(najboljša)

Columbia

Helical-

Premier

(412-22)

Svetovnoznana

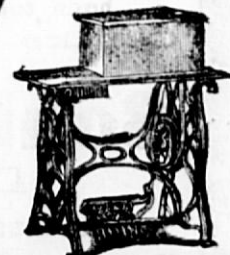
angleška kolesa

iz orožne tovarne B. S. A.

Velika zaloga
vsakovrstnih
šivalnih strojev
po najnižjih cenah.

Ceniki

šivalnih strojev ter
koles se pošljajo po
pošti zastonj in franko.

Se li hočete preveriti o tem, ali je vaša zemlja potrebna fosforove kisline?

Zahtevajte po dopisnici brezplačno navodilo
za to in frankirano dopošiljatev 5 kg naših
gnojnih vzorcev. (42-23)

Na vsa dotična vprašanja odgovarja radi volje
vodja našega agrikulturno-kemičnega oddelka.

Pisarna za prodajo fosfatnih mok
čeških Tomasovih fužin
v Pragi

Vačlavski trg št. 55.

Priporočam se p. n. občinstvu najuljudneje in vabim k obilnemu obisku

Fran Čuden, urar v Ljubljani.

Glasovirji

(1635—42)

trvdke

Bratje Stingl

na Dunaji in v Budimpešti.

Kratki klavirji in pianino

najboljše kakovosti z izbrano glasovno polnostjo v priprosti in elegantni opravi iz omenjene prve in največje klavirske tovarne s parnim izdelovanjem po solidnih cenah in z desetletnim jamstvom.

Stari klavirji se jemljó v zameno. Ubiranja in popraviljanja se izvršujejo najtočneje

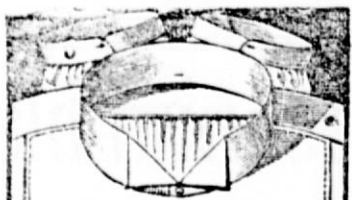
Zaloga v Ljubljani:

Karol Lorenz

izdelovalec glasovirjev in ubiratelj v Ljubljani, v Prulah št. 27, poleg kopališča.

Izdelava perila

za gospode, gospé in otroke na debelo in drobno.

Srajce za gospode
bel šifon, gladka prsa, brez savratnika, brez manšot, 27 vrst,
1 komad po gld. 1.10 do 2.70
6 komad. " " 6.35 " 15.—
Srajce za dečke
v 4 velikostih, kakor zgoraj
1 komad po gld. 1.— do 1.40
6 komad. " " 5.75 " 7.75
Spodnje hlače (gate)
za gospode s kakovostij
1 kom. po gld. —80 do 1.40
6 kom. " " 4.50 " 7.50
12 ovrtnikov
gld. 1.80 do gld. 2.90.
12 parov manšot
od gld. 3.80 do 4.60.
12 komadov
predsrajcnikov
od gld. 3.25 do 5.—

Oskrbi oprave za novorojenčke. Ustanovljeno l. 1870.

Oskrbi cele oprave za neveste. Cena in blago brez konkurence.

Za kroj brez graje in za točno postrežbo jamči trvdka

C. J. HAMANN

v Ljubljani

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr. častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike slovenske in nemške pošilja na zahtevo brezplačno. (531—12)

Dijak

sedmogimnazijec, išče stanovanja s primerno instrukcijo (tudi domačo daco).

Pošiljatve naj se odpošljejo pod „Inštruktor“ na upravištvo „Slov. Naroda“. (1217—3)

Apno

d biva se po najnižji ceni pri (299—25)

Andreju Maurer-ju v Zagorji ob Savi.

Janko Klopčič

urar

Ljubljana

Prešernove ulice 4

poleg

franč. samostana.

Kranj

preje J. Spracher

Kranj

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih, nikelnastih in jeklenih ženskih in moških žepnih ur.

Velika zaloga

stenskih ur, ur z nihalom in budilk najnovejše in najboljše vrste

po najnižjih cenah.

Ob enem priporoča razna, za vsako priliko primerna darila v zlatu in srebru. (1250)

Popravila točno in vestno.

The Premier Cycle Co. Ltd.

(Hillman, Herbert & Cooper.)

Tvorilce:

Coventry Heb (Eger)

(Angleško.)

Doos

(Česko.)

(pri Nürnbergu.)

Letna izdelava 60.000 vozniš koles.

Zaloga v Ljubljani: (597—18)

Fran Čuden, Mestni trg št. 25.

Gostilna J. Peternel na Bledu.

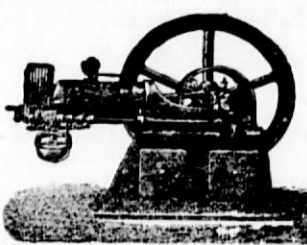
Podpisane priporoča slav. občinstvu svojo gostilno, v kateri se dobi izvrstno dolensko in istrijsko vino, Koslerjevo marcno pivo, gorka in mrzla jedila in sobe za prenočišče.

J. Peternel

gostilničar.

(1128—6)

G. TÖNNIES, tovarna za stroje v Ljubljani.

Izviren „Otto“-motor za plin in bencin

priznana najboljši, najvarnejši in najcenejši motor.

Bencin-motor in bencin-lokomobila

najjednostavnejša in najvarnejša gonilna moč, brez nevarnosti ognja, brez mašinista, vedno za delo pripravljena. (1140—4)

Stroški k večjem tri novčiče na uro za jedno konjsko moč.

Friderik Wannieck & Co.

tovarna za stroje, livnica železa in kovin v Brnu na Moravskem

prevzema

inštalacija kompletnih parnih opekarnic in zavodov za malto. (1217—52)

Stalna razstava opekarniških strojev.

Ilustrovani prospekti brezplačno. — Nad 900 zavodov že urejenih.

Mleko.

Že mnogo let obstoječe in sedaj v povečani meri upeljano

mlekarstvo na Laverici pri Ljubljani

uljudno naznanja in priporoča vsem zasebnikom, kavarnarjem, restavracijam, zavodom itd., da se lahko vsak dan odda še do 150 litrov finega mastnega mleka po naslednjih cenah:

Pri vsakdanji naročbi do 3 litrov a liter 10 kr.

5 a liter 9

Pri večjih naročilih nad 5 litrov vsak dan zaračuni pa se liter mleka le 8 kr.

Vsakemu naročniku dostavi se mleko vsaki dan zjutraj zgodaj na d. m. v s patentovano ključavnico zaprtih posodah, naročenih pri trvdki

Kleiner & Fleischmann v Mödlingu pri Dunaju.

Cenjena naročila, ustmena ali pismena, se vzprejemajo pri podpisaneu na Laverici, v gostilni „pri belem volku“ v Wolfovih ulicah in v gostilni „pri mestu Monakovo“ (pri Lozarju), Rožne ulice št. 15.

Karol Lenče

posestnik na Laverici pri Ljubljani.

(1096—5)

Zaloga biciklov!

Najboljše vrste kolesa

tu- in inozemskih tovarn (Peugeot, Brenna-bor, Liglet Cycle „American“ in dr.) priporočata podpisane

po kolikor mogoče nizkih cenah.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se bodo točno, solidno in po ceni izvrševala.

Cenike razpošiljava na zahtevo.

Z veselošovanjem (309—25)

Bohinec & Majcen

Dunajska cesta št. 5.

Istotam tudi mehanična delavnica.

Naš zastopnik v Rudolfovem je g. J. Medved.